

Richardi Crashaw
POEMATA
ET
EPIGRAMMATA,
Quæ scripsit Latina & Græca,
Dum Aula Pemb. Alumnus fuit,
Et
Collegii Petrensis Socius.

Editio Secunda, Auctior & emendatior.

Εἰσεκαν ἐπιμελῶς τηντίφερος, οὐ ό Μελιχερής
Ἡσκηνού, Μισθών ἀμφιγά καὶ Χαεῖταιν. Αυτοδ.

CANTABRIGIÆ,
Ex Officina Joan. Hayes, Celeberrimæ Academiæ
Typographi. 1674.
Prostant Venales apud Joann. Creed.

Chlorophyll
Chlorophyllin
Chlorophyllide
Chlorophyllinide

REVERENDO ADMODUM
VIRO
BENJAMINO LANY

SS. Theologiæ Professori,
Aula Pembrachiana Custodi dignissimo,
ex suorum minimis
minimus

R. C R A S H A W
custodiam coelestem
P.

Suas est & florum fructus; quibus fruimur, si non utilius, delicatius certe. Neque etiam rarum est quod ad spem veris, de se per flores suos quasi poslicantis, adulteroris anni, ipsiusq; adeo Autumni exigamus fidem. Ignoscas igitur (vir colendissime) properanti sub ora Apollinis sui, primæq; adolescentiæ lasciviarum exultanti Musæ. Teneræ ætatis flores adfert, non fructus seræ: quos quidem exigere ad feram illam & sobriam maturitatem, quam in fructibus expectamus merito, dorum fuerit; forsitan & ipsa hæc præcoci importunitate suâ placituros magis: Tibi præsertim quem paternus animus (quod fieri solet) intentum tenet omni suæ spei diluculo, quo tibi de tuorum indole promittas aliquid. Ex more etiam eorum, qui in præmium laboris sui pretiumq; patientiæ festini, ex iis quæ severunt ipsi & excoluerunt, quicquid est flosculi prominulum, primâ quasi verecundiâ auras & apertum Jovem experientis arripiunt avidè, saporémq; illi non tam ex ipsius indole & ingenio quam ex animi sui

sui affectu , foventis in eo curas suas & spes , af-
singunt . Patere igitur (reverende Custos) hanc
tibi ex istiusmodi floribus corollam neci ; conviva-
lem verò : nec aliter passuram Sidus iltud oris tui
auspicatissimum , nisi (quā est etiam amoenitate)
remissiore radio cùm se reclinat , & in tantum de
se demit . Neque sanè hoc scriptionis genere (mo-
dò partes suas fatis præstiterit) quid esse potuit
otio Theologico accommodatius , quo nimirum res
ipsa Theologica Poëticā amoenitate delinita maje-
statem suam venustate commendat . Hoc demum
quicquid est , amaretamen poteris ; & voles , scio :
non ut magnum quid , non ut egregium , non ut te
dignum denique , sed ut tuum : tuum summo jure ;
utpote quod è tua gleba , per tuum radium , in ma-
nūm denique tuam evocatum fuerit . Quod restat
hujus libelli fatis , exorandus es igitur (vir specta-
tissime) ut quem sinu tam facili privatum excepisti ,
eum jam ore magis publico alloquentem te non asper-
neris . Stes illi in limine , non auspiciū modo su-
um , sed & argumentum . Enimvero Epigramma
sacrum tuus ille vultus vel est , vel quid sit docet ; ubi
nimirum amabili diluitur severum , & sanctum suavi
demulcetur . Pronum me vides in negatam mihi pro-
vinciam ; laudum tuarum , intelligo : quas mibi cùm
modestia tua abstulerit , reliquum mibi est necessariò
ut sim brevis : imò vero longus nimium ; utpote cui
argumentum istud abscissum fuerit , in quo unicè po-
teram , & sine tædio , prolixus esse . Vale , viro-
rum ornatissime , neque dedigneris quòd colere au-
deam Genii tui serenitatem supplex tam tenuis , &
(quoniam numen quoq; hoc de se non negat) amare
etiam . Interim verò da veniam Musæ in tantum
sibi non temperanti , quin in hanc saltem laudis
tuæ partem , quæ tibi ex rebus sacris apud nos or-
natis

natis meritissima est , istiusmodi carmine involare au-
sa sit , qualicunque ,

SAlve , alme cūstos Pierii gregis :
Per quem eruditio exhalat in otio ;
Seu frigus uidi capter antri ,
Sive Jovem nitidōsque soles .

Non ipse cūstos pulchrior invias
Egit sub umbras Æmonios greges ;
Non ipse Apollo notus illis
Lege sua meliore canna .

Tu si sereno des oculo frui ,
Sunt rura nobis , sunt juga , sunt aquæ ,
Sunt plectra dulcium sonorum ;
(Non alio mihi nota Phœbo)

Te dante , cūstos composuit finus ;
Te dante , mores sumpfit ; & in suo
Videnda vultu , pulver emque
Religio cineremque nescit .

Stat cincta digna fronde decens caput :
Suoisque per te fassa palam Deos ,
Comisque , Diva , vestibusque
Ingenium dedit ordinemque .

Jamque ecce nobis amplior es modo
Majorque cerni . Quale jubax tremis
Sub os ! verecundusque quantâ
Mole sui Genius laboras !

Jam qui serenas it tibi per genas ,
Majore caelo Sidus habet suum ;

Majórumque circum cuspida
Ora comit tua flos dies.

Sicut causa. Nempe hauc ipse Deus, Deus,
Hanc ara, per te pulchra, diem tibi
Tuam refundit, obvioque
It radio tibi se colenti.

Ecce, ecce ! sacro in limine, dum pio
Multumq; prono poplite amas humum,
Altaria annunt ab alto;
Et resuus tibi plaudit alis

Pulchro incalescens officio, puer
Quicunq; crasso sidere crinum,
Vulnusque non fatente terram,
Currit ibi roseni satelles.

Et jure. Namcūm fana tot inviis
Marent ruinis, ipsaq; (cœn preces
Manusque, non decora supplex,
Tendar) opem regat, ben negatam !

Tibi ipsa voti est ara sua rea.
Et solvet. O quam semper apud Deum
Litabis illum, cuius aræ
Ipse preces prius audiisti !

Venera-

Venerabili viro Magistrō Tarrhay
Tutori suo summē obſervando

MEffis inātravit Cereri jam quarta oſpillos
Vitis habet Bacchum quarta corona ſua,
Noſtra ex quo, primie plima vix alba pruinae,
Anſa tuo Muſa eſt nidiſicare ſinu.
Hic nemus, hic ſoles, & calidum mitius illi:
Hic ſua quod Muſis umbra vel aura dedit.
Sedit ibi ſecura malus quid moverit Auster,
Qua gravis hybernū vixerit ala Jovem.
Nefcio quo interea multūm tibi murmurare nota eſt:
Nempe ſed hoc poteras murmur amare tamen.
Tandem ecce (heu ſimilis de prole puerpera) tandem
Hoc tenero tenera eſt pignore facta parens.
Iamq; meām hanc ſobolem (xogo) quiſ ſinu alter habeat
Quiſ mihi tam noti nempe temporis erat? (ret?
Sed quoq; & ipſa Meus (de te) meus, improba tutor
(Quam priuūm potuit dicere) dixit, erit.
Has ego legitime, nec lauo fidere natu
Non puto degeneres iindolis eſſe notas;
Nempe quod illa ſuopatri tam ſemper apertos,
Tam ſemper faciles nōrit adire ſinus.
Ergo tuam tibi ſumē : tuas eat illa ſub alias:
Hoc quoque de noſtro, quod tuearis, habeat
Sic quae ſuadat tuo fontem ſibi fecit in ore,
Sancto & ſeturo melle perennio eat.
Sic tua, ſic nullas Siren non mulceat anres,
Aula cui planſus & ſua ſerta dedit.
Sic tuus ille (precor) Tagus aut eat obice nullo,
Aut omni (quod adhuc) obice major eat.

Ornatissimo viro Præceptoris suo co-
lendissimo, Magistro Brook,

O Mibi quis nunquam nomen non dulce fuisisti .
Tunc quoq; cùm domini fronte timendus eras !
Ille ego pars vestris quondam intactissima regni ,
De nullo virginata labore tne ,
D: tibi quod de te per secula longa queretur
Quòd de me nimidem non metuendus eras :
Quòd tibi turpis ego corporeis inertia sceptri
Tam ferula rulerim misia jura tua.
Scilicet in foliis quicquid peccabitur istis ,
Quod tua virga statim vapulet , illud erit.
Ergo tibi hac panas pro mea pagina pendat.
Hic agitur virginis tibi multa tua.
In me igitur quicquid nimis illa pepercerit olim ,
Id licet in factu vindicet omne meo.
Hic tunc inveniet satiris in quo serviat unguis ,
Quòdque veru docto trans obeliscus eat.
Scilicet bac mea sunt ; bac quam mala scilicet : ô si
(Quae tua nempe forent) hic meliora forent !
Quali acq; , sum nōrunt hac flumina fontem.
(Nilus ab ignoto fonte superbus eat)
Nec certè nihil est quā quis sit origine. Fontes
Esse solent fluvii nomen honórq; sui.
Hic quoq; tam parvus (de mea secula dicant)
Non parvi siboles hic quoq; fontis erat.
Hoc modò & ipse velis de me dixisse , Meorum
Ille fuit minimus , Sed fuit ille mens.

In Pitturam Reverendissimi Episcopi,
D. Andrews.

HÆc charta monstrat, Fama quem mōstrat magis,
Sed & ipsa necdum fama quem monstrat satis,
Ille, Ille totam solus imploavit Tubam,
Tot ora solus domuit & famam quoque
Fecit modestam: mentis ignea pater,
Agiliq; radio Lucis aeterna vigil,
Per alta rērum pondera indomito Vagus
Cucurrit animo; quippe naturam ferox
Exhaustis ipsam, mille Fatus Artibus,
Et mille Linguis ipse se in gentes procul
Variavit omnes, fuitq; toti simul
Cognatus orbi; sic sacrum & solidum jubar
Saturnūmq; cœlo pectus ad patrios Libens
Porrexit ignes: hâc eum (Lector) vides,
Hâc (ecce) chartâ, O utinam & audires quoque!

Votiva Domus Petrensis pro
Domino Dei.

UT magis in Mundi votis, Avitumq; querelis
Jam veniens solet esse Dies, ubi cuspide primā
Palpitat, & roseo Lux prævia ludit ab ortu;
Cum nec abest Phœbus, nec Eos latus habentis
Totus adest, volucrūmq; procul vaga marmura mulcerit;

Nos ita; quos nuper radiis afflavit honestis
Relligiosa Dies; nostrisq; per atria Cali
(Sacra Domus nostrum est Cœlum) jam luce tenellâ
Libat adhuc trepidæ Fax nondum firma Dicis:
Nos ita jam exercet nimis impatiens Voti,
Spēq; sui propiore premit. ---

—Quis

— Quis pectora tanti

Tendit amor Coepi ! Desiderio quām longo
Lente spes inhiant ! Domus ô dulcissima rerum !
Plena Deo Domus ! Ah , Quis erit , Quis (dicimus) ille
(O Bonus , ô Ingens meritis , ô Proximus ipsi ,
Quem vocat in sua Dona , Deo !) quo vindice totas
Exutiant Tenebras hac Sancta Crepuscula ? —

— Quando

Quando erit , ut tenera Flos hen tener ille Dici ,
Qui velut ex Oriente suo jam Altaria circūm
Lambit , & ambiguo nobis procul annuit astro ,
Plenis se pandat foliis , & Lampade totā
Latus (ut è medio cùm Sol miscat aureus axe) .
Attonitam penetrare Domum jam possit adulto
Sidere , nec dubio Pia Moenia mulceat ore ?

Quando erit , ut Convexa suo quoque pulchra sereno
Florescant , roseoq ; tremant Laquearia risu ?
Quæ nimium informis tanquam sibi conscia frontis
Perpetuis jam se lustrant lacrymantia garris.

Quando erit , ut claris meliori luce Fenestris
Plurima per vitreos vivat Pia Pagina vultus ?

Quando erit , ut Sacrum nobis celebrantibus Hymnum
Organicos facili , & nunquam fallente susurro
Nobile murmur agat nervos ; pulmonis inqui
Fistula nec monitus faciat male-fida sinistros ?

Denique , quicquid id est , quod Res h̄c Sacra requirit ,
Fausta illa , & felix (sitq ; ô Tua) Dextra , suam cui
Debeat hac Aurora Diem . Tibi supplicat Ipsa ,
Ipsa Tibi facit Ara preces . Tu jam Illius andi ,
Audiet Illa tuas . Dubium est (modo porrige dextram ,)

Des

Des magis, an capias: audet tantum esse beatus,
Et damnum hoc lucrare Tibi.—

— Scis Ipse volucres

Quæ Rota volvit opes; has ergo, hic fige perennis
Fundamenta Domus Petrensi in Rupe; suamque
Fortunæ sic deme Rotam: Scis Ipse procaces
Divitias quam prona vagos vehat ala per Euros;
Divitiis illas, agè, dense volucribus alas,
Fâcq; suis Nostras illis sit nidus ad Aras:
Remigii ut tandem pennas melioris adeptæ,
Serapiant Dominumq; suum super aethera secum.

Felix ô qui sic potuit bene providus utri
Fortunæ pennis & opum levitate suarum,
Divitiisq; suis Aquilæ sic addidit Alas.

In cæterorum Operum difficulti Parturitione
Gemitus.

O Felix nimis Illa, & nostra nobile Nomen
Invidia Volucris! facili qua funere surgens
Mater odora sui, nitida nova fila juventæ,
Et festinatos peragit sibi fat a per ignes.
Illa, hand natales tot tardis mensibus horas
Tam miseria tenuata moris, saltu velut uno
In nova secla rapit se, & caput omne decoras
Explicat in frondes, roseoque repullulat ortu.
Cinnameos simul Illa rogos concenderit, omuem
Let a babit Phœbum, & jam jam vitricibus alis
Plandit humum, Cineresque suos. —

— Heu! dispare Fata

Nos ferimus; Seniorque suo sub Apolline Phœnix
Petrensis Mater, dubias librata per auras

Pendet

Pendet adhuc, quar'que sinum in quo pinat inertes
Exuvias, spoliisque suæ Reparata Senecta
Ore Parisurgas, Similique per omnia Vultu.
At nunc heu nixu sœcli melioris in ipso
Deliquum patitur! . . .
At nunc heu Lentæ longo in molimine Vitæ
Interea moritur! Dubio stant Mœnia vultu
Parte sui Pulchra, & fratres in fædera Muros
Invitant frustra, nec respondentia Saxis
Saxa suis. Marent Opera intermissa, manūsque
Implorant. ---

—Succurre Piæ, succurre Parenti

O Quisquis pius es. Illi succurre Parenti,
Quam sibi tot sanctæ Matres habuere Parentem.
Quisquis es, ô Tibi, crede, Tibi tot hiantia rupris
Manibus Ora logis! Matrem Tibi, crede verendam
Muros tam longo laceros seniōq; sitūq;
Cen Canos monstrare suos. Succurre roganti.
Per Tibi Plena olim, per jam Sibi Sicca precatur
Ubera, nè desis Senio. Sic longa juventus
Te foveat, querulæ nunquam cessura senectæ.

Epitaphium in Guilieatum Herrisium.

Siste te paulum (viator) ubi Longum Sisti
Necesseris; hoc nempe properare te scias,
quocunque properas.
Mora pretium erit
Et Lacryma,
Si jacere hic scias.
Guilielnum,
Splendida Herrisorum familie
Splendorēm maximum:
Quem cùm talēm vixisse intellexeris,

*Et vixisse tantum;
Discas licet
In quantas spes possit
Assurgere mortalitas,
De quantis cadere.*

*Quem { Infans, Essexia — } vidit;
Juvenem, Cantabrigia }
Senem, ab infelix utraque
Quod non vidit.*

*Qui
Collegii Christi Alumnus,
Aula Pembrokiana Socius,
Utrique, ingens amoris certamen fuit;*

*Donec
Dulciss. Lites elusit Dens,
Eumque caelestis Collegii,
Cujus semper Alumnus fuit,
Socium fecit;*

*Qui & ipse Collegium fuit,
In quo*

*Musa omnes & Grata,
Nullibi magis sorores,
Sub Praefide religione
In tenacissimum sodalitium coahuere.*

*Quem { Oratoria Poetam
Poetica Oratorem
Utraque Philosophum } Agnovere.
Christianum Omnes*

*Qui { Fide Mundum
Spe Caelum
Charitate Proximum
Humilitate Seipsum } Superavit.*

*Cujus
Sub vernâ fronte senilis animus,*

*Sub morum facilitate, severitas virtutis;
Sub plurima indole, pauci anni;
Sub majore modestia, maxima indoles
adèò se occuluerunt,
ut Vitam ejus
Pulchram dixeris & pudicam dissimulationem:
Imò verò & Mortem,
Ecce enim in ipso funere
Dissimulari se passus est,
Sub tantillo marmore tantum hospitem;
Eoniamirum majore Monumeto
*quo minore tumulo.**

In Eundem

ITe mea lacryma, (nec enim moror) ñe. Sed oro
Tantum nè misera claudite vocis iter.
O liceat querulos verbis animare dolores!
Et saltē Ah periit, dicere, noster amor.
Ecce negant tamen; ecce negant, lacrymaq; rebelles
Pergunt indomitā præcipitāntq; viā.
Visne (o chare!) igitur te nostra silentia dicant?
Vis float assiduo murmurre mutus amor?
Flebit. Et urna suos semper bibet humida rores,
Et fidas semper semper habebit aquas.
Interea, quicunq; estis, nè credite mirum
Si vera lacryma non didicere loqui.

Natalis

Natalis Principis Marie.

Cresce, O dulcibus imputanda Divis,
O cresce, & propera, puella Princeps.

In matris propria venire partes.

Et cum par breve fulminum minorum,

Illinc Carolus, & Jacobus inde,

In Patris faciles subire famam,

Ducent fata furoribus decoris;

Cum terror sacer, Angliciq; magnum

Murmur nominis increpabit omnem

Latè Basporum, Ottomanicq;

Non picto quatiet tremore Lunas;

Te runc altera, nec timenda paci,

Poscent pralia. Tu potens predici

Vibratrix oculi, pios in hostes

Lati dulcia fasa dissipabis.

O cum flos tener illa, qui recenti

Pressus fidere jam sub ora Indit,

Olim fortior omne cuspidatos

Evolvere latus aurum per ignes;

Quiq; imbellis adhuc, adulcus olim,

Puris ex partibus genarum

Campis imperior Cupido;

O quam certa superbiore pennæ

Ibunt spicula, melleaque mortes,

Exultantibus hinc. Et inde turmis,

Quoquo jusseros, impigre volabunt!

O quot corda calentium deorum

De te vulnera delicate discent!

O quot pectora Principum Magistris

Fient molle negotium sagittis!

Nam qua nan pateris per arma ferri?

Cui matris finis atque uerumque fidus

Magnorum patet officina Amorum?

Hinc

Hinc sumas licet, O puerilla Princeps,
Quantumcunque opus est tibi pharetrā.
Centum sumo Cupidines ab uno
Matris lumine, Gratiāsque centum,
Et centum Veneres: adhuc manebunt
Centum mille Cupidines; manebunt
Ter centum Veneresque Gratiāsque
Puro fonte superstites per avum.

In Serenissimæ Reginæ partum hymnalem.

Serta puer: (quis nunc flores non prabent hortus?)
Texe mihi facilis pollicē fertis puer.
Quid tu nescio quos narras mihi, fratres, Decembres?
Quid mihi cum nivibus? da mihi ferta, puer.
Nix? & hyems? non est nostras quid tale per oras?
Non est: vel si sit, non tamen esse potest.
Ver agitur: quacunque truncem dar larva Decembre.
Quid ferat cunque fremant frigora, ver agitur.
Nonne vides quali se palmita regia vitis
Prodit, & in sacris qua sedet sua jugis?
Tam latis qua bruma solet ridere racemis?
Quas hyemis pingit purpuratanta genas?
O Maria! O divum soboles, genitrixque Deorum!
Siccine nostra tunc tempora luctu erunt?
Siccine tu cum vere tuo nihil horrida bruma
Sidera, nil madidos sola morare notos?
Siccine sub media poterunt tua surgere bruma,
Atque suas soliam lilia non senvies?
Ergo vel invisis nivibus, frendentibus Austris,
Nostra novis poterunt regna tumere rosis?
O bona turbatrix anni, qua limite noto
Tempora sub signis non finis ire suis!

O pia

O pia predatrix hyemis, qua tristia mundi
Murmura tam dulci fab ditione senes !
Perge precor nostris vim pulchram ferre Calendis :
Perge precor menses sic numerare nos.
Perge int' impeditiva atque importuna videris ;
Inque utorititulos sic rape cuncta tuis.
Sit nobis sit sepe hyemes sic cernere nostras
Exhaeredatas floribus tuis.
Sepe fit haec vernalis hyemes Maiosq; Decembres ;
Haec per te roseas sepe videre nives.
Altera gens varium per sidera computet annum ;
Atq; suos ducant per vagi signa dies.
Nos deceat nimis tantum permittere nimbis ?
Tempora tam tetrica ferris Britanna vices ?
Quin nostrum tibi nos omnem donabimus annum ;
In parcus omnem expende, Maria, tuis impauso
Sit tuus ille uteius nostri bonus arbiter anni :
Tempus & intitulos transcat omne tuos.
Nam quæ alia indueret tam dulcia nomina mense ?
Aut quæ tam possit candidus ire togæ ?
Hanc laurum Junius sibi vertice vellet utroque ;
Hanc sibi vel tot à Chloride Maius emet.
Tota suam (vere expulso) respublica florum
Reginam cuperent te, sibolemve tuam.
O bona fors anni, cum cuncti ex ordine menses
Hit mibi Carolides, hic Marianus eris !

Natalis Ducis Eboracensis.

ET verò jam tempus erat tibi, maxima Mater,
Dulcibus his oculis accelerare diem :
Tempus erat, nè quæ tibi basia blanda vacarent ;
Sarcina nè tollösi minus apta tuo.

B

Scilicet

Scilicet ille tuus, timor & spes ille suorum,
Quo primū mēs felix pignore, facta parens,
Ille ferōx ira jam nunc meditatur & ensēs,
Nam Patris magis est, jam magis ille lūns.
Indolis O pīctiles! vix dām illa transīt infans;
Namq; sibi impatiēs eripit ille virūm.
Improbus ille fuit adū negat ire sub annis;
Nam nondūm puer est, major & est puer.
Si quis dūvata pīctas animata in ira
Stat leo, quem doctā cuspide lafit acus,
Hostis (i.e. iustus neq; enim ille aliā dignabitur hostem);
Nempe decet tanta non minor ira manus.
Tunc bastā gravis adversū furit, (basta bacillūm est:)
Mox falso vero vulnere pectus bisas.
Stat leo, cum stupat talis bene fixus ab hoste;
Ceu quid in his oculis vol timet vel amet,
Tam torvum, tam dulce micant: noscere facetur
Mars ne sub his oculis esset, jan efficit Amor.
Quippe illio Mara est, sed qui bene possit amari;
Est & Amor certa, sed metuendus Amor:
Talis Amor, talis Mars est ibi cernere; qualis
Seu puer hic esset, fīve vir ille Dens.
Hic tibi jam scīens succedit in oscula fratri,
Res (ecce!) in lūns non operosa tuos.
Basta jam veniant tua quācūque catervā,
Namq; tū murmure ludat amor.
En! Tibi materies tenera & tractabilis hic est:
Hic ad blanditias est tibi cera saīs.
Salve infans, tot basiōlis molle argumentum,
Maternia labiis dulce negotiolum;
O salve! Nam te nato, puer aurē, natus
Et Carolo & Marijæ tertius r̄st oculū.

In faciem Augustiss. Regis à mor-
billis integrum.

Musa redi; vocat alma patens Academia: Noster
Enredit ore suo noster Apollo redit.
Vultus adhuc suus, & vultus sua purpura tantum
Vivit, & admixtas pergit amare nimis.
Tunc illas violare genas? tunc illa profanis;
Monstrum ferox, tentare per ora mortis?
Tu Phœbi faciem tentas; vanissime? Nostra
Nec Phœbe maculas novit habere suas.
Ipsa sui vindicta facies morbum indignatur;
Ipsa sedet radus & bene cura suu:
Quippe illic Deus est, eculumq; & sanctius astrum;
Quippe sub his totus ridet Apollo genis.
Quod facie Rex tunc erat, quod cetera actus:
Hinc hominem Rex est fassus, & inde Deum.

Ad CAROLUM Primum;
Rex Redux.

Ille redit, redit. Hoc populi bona marmura volvunt;
Publicus hoc (quidam?) plausus ad astra refert:
Hoc omni sedet in vultu commune seruum;
Omnibus hinc una est letisia facies.
Rex noster, Iuxta nostra redit; redeuntis adora
Arrides totis Anglia lata genis:
Quisque suos oculos oculis accendat ab iugis,
Atque novum sacro sumit ab ore diem.
Fortè roges tanto qua digna pericula plausu
Quadat Carolus, qua mala, quo s'ue metus:
Anne pererratis male-fida volumina ponti
Ausa illum terris penè negare suis:
Hospites an nimis rursus sibi conscientellus
Vix bene speratum reddat Ibera caput.

*Nil horum; nec enim male-fida volumina ponti,
Aut sacrum tellus vidit Ibera caput.
Vetus amor tamen bac sibi falsa pericula fingit :
(Falsa pericula solet fingere verus amor)
At Carolo qui falsa timeret, nec vera timeret :
(Vera pericula solet semnare verus amor)
Illi falsa timens, sibi vera pericula temnens,
Non solùm est fidus, sed quoq; fortis amor.
Interea nostri sat's ille est causa triumphi :
Et sat's (ah!) nostri causa doloris erat.
Causa doloris erat Carolus, sospes licet esset ;
Anglia quòd saltem dicere posset, Abest.
Et sat's est nostri Carolus nunc causa triumphi :
Dicere quòd saltem possumus, Ille redit.*

Ad Principem nondum natum, Reginâ gravidâ.

Nascere nunc; O nunc ! quid enim, puer alme, mora-
Nulla tibi dederit dulcior hora diem. (ris ?)
Ergo ne tot tardos (O lente !) morabere menses ?
Rex redit, Ipse veni, & dic bone, Gratus ades.
Nam quid Ave nostrum ? quid nostri verba triumphi ?
Vagitus melius dixeris ista tuo.
At maneas tamen : & nobis nova causa triumphi
Sic demum fueris ; nec nova causa tamen :
Nam, quoties Carolo novus aut nova nascitur infans,
Revera toties Carolus ipse redit.

Reliqua desiderantur.

Epigrammata

EPIGRAMMATA
SACRA,
Quæ scripsit Græca & Latina.

B 3

LECTORI.

LECTORI.

SAlve. Namq; vale. Quid enim quis pergeret ultra?
Quia jocus & lusus non vocat, ire voleas?
Scilicet hic, Lector, cur noster habebere, non est;
Delitius folio non faciente tuis.
Nam nec Acidalios halat mihi pagina rores;
Nostra Cupidinea nec favet aura fatis.
Frustra hinc ille suis quicquam promiserit alii;
Frustra hinc illa novo speret abire finis.
Ille e materna melius sibi talia myrto;
Illa jugis melius poscat ab Idalis.
Querat ubi suis in quo cespite surgat Adonis,
Quae melior teneris patria sit violis.
Illino totius Flora, verisque, suisq;
Consilio, ille alas impleat, illa finis.
Mea (castatamen, si sit rufa) herba coronet;
Mea (si rufa est, sit rufa) herba juvat.
Nulla meo Circum tument tibi pocula versu:
Dulcia, & in furias officiosa tuas.
Nulla latet Lethe, quam frans tibi florea libat,
Quam rosa sub falsis dat male-fida genis.
Nulla vere crudum mentitur mella venenum:
Captat ab insidiis linea nulla suis.
Et spleni, & jecori foliis bene parcitur istis.
Ab male cum rebus staret utrumque meis.
Rara est qua ridet; nulla est qua pagina prurit:
Nulla salax, si quid norit habere salis.
Non nuda Veneres; nec, si jocus, nudus habetur;
Non nimium Bacchus noster Apollo fuit.
Nil cui quis putri sit detorquendus ocello;
Est nihil obliquum quod velut ore ligi.

Hec eonam, atque oentis legoret Encretis justis :
Iret & ille sis hinc pudor ipse genis.

Nam nequq; candidior voti venit aura prudici
De matris virgine thura ferens :

Cum vestis nive vincl a finis, nive tempora fulgens .

Dans viva flammolis frigida iura comis ,

Relligiosa pedum sensim vestigia librans ,

Ante aras tandem constisit ; & tremuit.

Nec gravia ipsa suo sub numine castior halas

Quae pia non puras summoveret ara manus .

Tam Venus ipsa nostro non est nimis aurea versu :

Tam non sunt pueri relata timenda dei .

Sape puer dubias circum memoverat alas ;

Fecit & incertas nostra sub ora faces .

Sape vel ipse suâ calamum mibi blandus ab ala ,

Vel matris cygno de meliore dedit .

Sape Dionae pactus mibi ferta corone ;

Sape, Mens vates tu , mibi dixit , eris .

Iprocul , I cum matre tua , puer improbo , dixi :

Non tibi cum numeris res erit ulla meis .

Tu Veronensem passere pulchrior ibis :

Bilbilicis ue queas comprius esse modis .

Ille tuos finget quoctunque sub agmine crines :

Undique nequissim par erit ille tuus .

Ille nimis (dixi) patet in tua pralia campus :

Heu nimis est vates & nimis ille tuus .

Gleba illa (ab tua quam ramen urit adultera messis)

Eset Idumao germine quanta parens !

Quantuq; ibi & quanta premeret Puer ubera matris !

Nec celos vulnu dissimulante suos .

Ejus in isto oculi satires sent sidera versu ;

Sidereo matris quam bene tua finu !

Matris ut hic similes in collum mitteret ulnas ,

Inq; finus niveos pergeret, ore pari !

Vtq; genis pueri bac aquis daret oscula labris !

Es bene cognassis iret in ora rosis !

Qua

Quia Maria tam longa mea, quam disceret illuc
Uvida sub prelio gemma tuncere suol
Staret ibi apes suum lacrymatrix Diva Magistrum ;
Sen levis aura volet, seu gravis unda cadat;
Luminis hæc soboles, & proles pyxidis illa,
Pulchritudo unda cadat, sua vides aura volet.
Quicquid in his sordet demum, laceret in illis.
Improbœ, nec sat is est hunc tamen esse tuum?
Improbœ cede puer : quid enim mea carmina mulces?
Carmina de jaculis muta futura tuis.
Cede puer, quæ te petulantis frana puella;
Turpia quæ revocant pensa procacis heræ;
Quæ miseri male pulchra nirent mendacia limi;
Quæ cerussata, furta decora genæ;
Quæ mirere rosas, alieni sidera veris;
Quas nivis hand propria bruma redempta domat.
Cede puer (cixi, & dico) cede improba mater:
Altera Cypris habet nos ; habet alter Amor.
Scilicet hic Amor est. Hic est quoque mater Amoris.
Sed mater virgo. Sed neque cecus Amor.
O puer ! ô Domine ! ô magna reverentia matris !
Alme tui stupor & religio gremii !
O Amor, innocètus sunt pia iuræ pharetra;
Nec nisi de casto corde sagitta calens !
Me, puer, ô certa, quem figi, sige sagittâ.
O tua de me sit facta pharetra levis.
Quodque illinc sitit & bibit, & bibit & sitit usque;
Usque meum sitiat pectus, & usque bibat.
Fige, puer, corda hac. Seu spinis exigua quis,
Seu clavi aut hastæ cuspidem magnus ades;
Seu major cruce cum rotâ; seu maximus ipso
Te corda hac figis denique. Fige puer.
O metam hanc tunc aeternum inclamaverit arcus;
Stridat in hanc teli densior auratus.
O tibi si jaculum ferat ala ferocior ullum,
Hanc habeat tristis vulneris ire viam.

279;

Quisque tuus populus cunctus est, qua turba, pharetra?
Hic bene vlnificas nidos habebit aves.
O militis bello semper tam savies in isto!
Peltus in hoc nunquam misior hostis eas.
Quippe ego quam jaceam pugnam bene sparsus in illa!
Quam bene sic lacero pectore sanguis ero!
Hec mea vota. Mei sunt hac quoque vota libelli.
Hactua sint Lector; si mens esse voles.
Si mens esse voles; mens ut sis, lumina (Lector)
Casta, sed o nimium non tibi sicc a precor.
Nam tibi sae madidis mens ille occurrit alius,
(Sanguine, seu lacryma diffundat ille su a :)
Stipite totius vians, clavisque reclusus, & hast a:
Fons tuus in fluvios desidiosus erit?
Si tibi sanguineo mens hic tener i verit amne,
Tunc tuas illi, duro, negabis aquas?
Ab durus! quicunque meos, nisi siccus, amores
Nolit; & hinc lacryma rem neget esse sue.
Sape hinc Magdalinas vel aquas vel amaverit undas;
Credo nec Assyrias mens tua malit opes.
Scilicet ille tuos ignis recalcet ad ignes;
Forsitan & illa tuis unda natabit aquis.
Hic eris ad cunas, & oderos funere manes:
Hinc ignes nasci testis, & inde meos.
Hic mecum, & cum matre sua, mea gaudia queres:
Maturus Procyrum sen stupor esse velit;
Sive per antra sui lateat (tunc templ a) sepulckri:
Tertia lux reducem (lenta sed illa) dabit.
Sint fida precor ab(dices) facileisque tenebra;
Lux mea dum vltis (res nova!) poscit opem.
Denique etiam a meo quicquid mea dicat amoris,
Illi quo metuat cunque, fleat ve, modo,
Lata parum (dices) hac, sed neque dulcia non sunt;
Certe & amor (dices) hujus amandus erat.

Sinimicū hīc promitti tibi videtur , Lector bone ?
Pro eo cui satisfaciendo libellus iste futurus fuerit ;
scias me in istis non ad hæc modò spectare quæ hīc
habes , sed ea etiam quæ olim (hæc interim soven-
do) habere poteris . Nolui enim (si hactenus de-
esse amicis meis non potui , flagitantibus à me , etiam
cum disp̄endii sui periculo , paterer eos experiri te in-
tantum favorēmque tuum) nolui , inquam , fastidio
tuo indulgere . Satis hīc habes quod vel releges ad
ferulam suam (neque enim maturiores sibi annos ex
his aliqua vendicant) vel ut pignus plurium adulci-
orūmq; in sinu tuo reponas . Elibe tibi ex his utrum-
vis . Me interim quod attinet , finis meus non fe-
fellit . Maximum meæ ambitionis scopum jamdu-
dum attigi ; tunc nimitem cùm qualecunque hoc me-
um penè infantis Musæ murmur ad aures istas non
ingratum sonuit , quibus neque doctiores mihi de pu-
blico timere habeo , nec sperare clementiores ; adeò
ut de tuo jam plausu (dicam ingenuè & breviter)
neque securus sim ultrà neque sollicitus . Prius tui ,
quisquis es Lector , apud me reverentia prohibet ; de
cujus judicio omnia possum magna sperare : posterius
illorum reverentia non sinit , de quorum perspicacita-
te maxima omnia non possum mibi non persuadere .
Quanquam ô quām velim tanti me esse in quo patria
mea morem istum suum deponere velit , genio suo
tam non dignum ; istum scilicet quo , suis omnibus
fastiditis , ea exosculatur unicè , quibus trajecisse Al-
pes & de transmarino esse , in premium cessit ! Sed re-
lictis hisce nimis improbae spei yotis , convertam me
ad magistros Acygnianos ; quos scio de novissimis
meis verbis (quanquam neminem nominārim) iratos
me reliquisse : bilem verò componant ; & mibi se hoc
debere (ambitioso juveni verbum tam magnum igno-
scant)

noscant:) debere, inquam; festeantur; quod nimis
nim in tam nobili argumento, in quo neque ad festi-
da de suis sanctis figmenta, neque ad putidas de no-
stris calumnias opus habeant confugere, de tenui hoc
meo dederim illorum magnitudini unde emineat. Emi-
neat vero; (serius dico) Sciantque me semper se ha-
bituros esse sub ea, quam mihi eorum lux major assu-
derit, umbrâ, placidissimè acquiescentem,

EPI-

EPIGRAMMATA SACRA.

Luc. 18.

Phariseus & Publicanus.

N duo Templum adeunt (diversis mentibus ambo:)

Ille procul trepido lumine signat humum:

It gravis hic, & in alta ferox penetralia tendit.

Plus habet hic templi; plus habet ille Dei.

ANDREAS, ΙΔΩΣ, (ἐπέργιος νόοις) ΔΙΑ ΤΟΥΝ ΕΠΙΛΕΓΟΝ ΤΗΛΟΔΕΥ ορφαδει κεινῷ ο φεικαλίῳ,

*Αλλ' ο μὴ ὡς Σοζαρὸς νηῦ μωχὸν ἐγγὺς ιηδύει.
Πλεῖον ο μὴ νηῦ, πλεῖον ο δὲ εἴχε θεῖ.

MATTH. 21. 7.

In Asinum Christi vectorem.

***I**lle suum didicit quondam objurgare magistrum:
Et quidni discas tu celebrare tnum?

Mirum non minus est, te jam potuisse tacere,
Illum quām fuerat tūm potuisse loqui.

*BALAAM I ASINUS.

Luc. 4.

Epigrammata Sacra.

Luc. 4.

Dominus apud suos vilis.

EN consanguinei ! patriss en exul in oris
Christus ! & haud alibi tam peregrinus era.

*Qui socio demum pendebat sanguine Latro,
O consanguineus quam fuit ille magis !*

JOANN. 5.

Ad Bethesdæ piscinam positus.

QUIS novus hic refagis incumbit Tantalus unus,
Quem fallit toties raro fragitus salmis ?

*Unde hoc naufragium felix ? medis aq, procella ?
Visaque , tempestas quam preiosa dedit ?*

JOANN. 20.

Christus ad Thomam.

SÆva fides ! voluisse meos tractare dolores ?
Crudeles digitis ! sic didicisse Deum ?

Vulnera , nè dubites , vis tangere nostra ; sed cibis ,
Vulnera , dum dubitas , tu graviora facis.

M A T T E.

*Quis credens si leno credam quod
autem dicitur in nobis illi dicitur tu.*

Epigrammata Sacra.

Mat. 26, 28, 25.

Quisquis perdidit animam suam meā
causā , inveniet eam.

I Vista ; I perdam : mibi mors tua, Christe, reperta est:
(Mors tua vita mea est ; mors tibi, vitamea)

*Aut ego te abscondam Christi (mea vita) sepulchro.
Non adeò procul est tertius ille dies.*

JOANN. 20. 1.

Primo masec venit ad sepulchrum Magdalena.

Tu matutinos pravertis , sancta , rubores,
Magdala ; sed jam cum Sol tuus ortus erat.

Jamque uictus maris o vanos . Sol non agit ore meo .
Et tanci radios non putat esse suos .

Quippe aliquo (reor) ille , novus , jam nittat in astro ,
Et se nocturnā parvus habet faculā .

Quād velit o tanta vel nuntius p̄esse diei !
Atq; novus Soli Lucifer ire novo !

JOANN. 6.

Quinque panes ad quinque hominum missa .

En mensa faciles , redivivāq; vulnera cōtra ,
Quaque indefessā provocat ora dape :

Aulta Ceres stupet arcana se crescere mīsse .
Denique quid restas ? Pascitur ipse cibus .

Epigrammata Sacra.

3

A. E. T. 8.

Æthiops lotus.

Ille niger sacris exit (quam laetus!) ab undis;
Nec frustra Æthiopem nempa lavare fuit.

Mentem quam niveam picea cutis umbra favibit!
Jam volet & nigros sancta Columba fares.

L U C. 18. 13.

Publicanus precul stans percutiebat
pectus suum.

Ecce hic peccator timidus petit advenas templum;
Quodque andes solum, pectora mœsta feris.

Fide misera, pulsaque fores has fortiter; illo
Invenies templo tu propiore Deum.

M A R C. 12. 44.

Obolum vidua.

Gutta brevis nummi (vita patrona senilis)
E digitis stillat non dubitantis annis:

Istis multa vagi spumans degurgite census.
Isti abjecerunt scilicet; Illa dedit.

Kephalios Regia pars, Biblio t' aponēs
Ego, amicūs xerxes amò prospicaz.

Tois δι αραιοῖς πολὺς ἀρετὴ αραιός ολέσε
Οὐ πολὺ πορρότερον τίτανά πάντα.

Luc.

L U C . 1 9 . 3 9 .

M A R I A verò assidens ad pedes ejus, an-
dijebat eum.

A Spice(nāmq; novum est) ut ab hospite pendeat he-
Hūsc ori parat hoc sumit ab ore cibos. (spes)

Tūne epulit adeò es (soror) officiosa juvandis,
Et finis has (inquit) M A R T H A , perire dapes

A C T . 2 .

In S P I R I T U S Sancti Descentum.

FErte sinus, ô ferte : cadit vindemia cœli ;
Sanctaque ab aethereis volvitur uva jugis.

Felices nimium, quēstam bona musta bibuntur ;
In quorum gremium lucida pergit hyems !

Ez caput len ut nectareo micat & micat astro !
Gaudet & in roseis viva corona comis !

Illi (ô Superi ! quis sic negat abrius esse ?)
Illi , nè titubent , dant sua vina faces.

L U C . 1 5 . 1 3 .

Congestis omnibus peregrè profectus est.

Dic mihi , quōr tantos properas , puer auree , nummos ?
Quorsum festina conglomerantur opes ?

Cur tibi tota vagos ruunt patrimonia censu ?
Non poterunt siliquæ nempe minoris emi ?

A C T .

Epigrammata Sacra.

A C T I V . 13.

Non solum vineiri sed & mori paratus sum.

Non modo vineiri, sed & mortem tibi Christe sub-
Paulus ait, docti callidus ars doli.

Diceret hoc aliter: Tibi non modo velle ligari,
Christe, sed & solvi nempe paratus ero.

* Phil. I. 23. πώς οὐδεν μάρτυρας ήχον εἰς τὸ αὐτόν.

A C T I V . 12. 23.

In Herodēm Quorūkōspartu
Illi Deus, Deus: hac populi vox unica: tantum
At citò se miseri, citò nunc errasse fatentur;
Carnes degustant, Ambrosiamque pulsant.

M A T T H . 14.

Videns ventum magnum, tempe, & cum
cœpisset demergi, clamavit, &c.

Petere, eades, ô, si dubitas: ô fide: nec ipsum
(Petre) negat fidis agnus habere fidem.

Ponderē pressa suo subsidunt cæstra: solum
(Petre) tu amergit te levitatis onus.

C

A C T I V .

Obiavit eis pecunias.

(Simon?)

Qui vorsam basib[us]a nummos proferis? quorsum, simpie
Non illa b[ea]ta Judas, sed tibi Petrus adest.

Vis emissæ Deum? potius (priore) hoc age, Simon,
Si potes, ipse prima dæmona vendetuum.

A C T . 5 . 15 .

Umbra S. Petri medetur ægrotis.

Conveniunt glaciæ (sic, sic juvat ice sub umbras)
Atq[ue] umbras fieri (creditiss?) umbra vestat.

O Petri umbra patens tque non miracula prestas?
Nunc quoque, Papa, cunctis sustinet illa decus.

M A R C . 7 . 33 , 36 .

Tetigit linguam ejus, &c. — & loquebatur—
& præcepit illis nē cui dicerent: illi verò
magis prædicabant.

Christe, jubes muta ora loqui: muta ora loquuntur:
Sanctacere jubes ora, nec illi rident.

Si digito tunc ihsus eras, muta ora resolvens;
Nōnne opus est tota nunc tibi, Christe, manu?

Act. 8.

L u c .

Epigrammata Sacra

2

L u c . 19 . 32 .

Sacerdos quidam descendens eadem via,
vidit & præteriit.

Spectasne (ah !) placidisque oculis mea vulnera
O dolor ! ô nostris vulnera vulneribus ! (tractas ?
Pax oris quam torva tui est ! quam triste sonum !
Tranquillus miserum qui videt, ipse facit.

L u c . 19 .

Leprosi ingratii.

Dum linquunt Christum (ah morbus !) sanantur
Ipse etiam morbus sic medicina fuit. (cunctis
At sani Christum (mens ab male-sana !) relinquentur:
Ipsa etiam morbus sic medicina fuit.

M A T T H . 6 . 34 .

Nè solliciti estote in crastinum.

IMiser, inque tuas rapa non tua tempora curas :
Et nondum natis perge perire matus.

Mi queritis sati s una dies , sati s angitur horis :
Una dies lacrymis mi sati s uda suis.

Non mihi venturos vacat expectare dolores :
Nolo ego, nolo hodie crastinus esse miser.

C 2

M A T T H .

M A T T H . 9. 9.

A telonio Matthæus.

AH satiss, ab nimis est : noli ultrà ferre magistrum,
Et tuero domino turpiā colla dare.
Jam fuge ; jam (Matthæi) feri fuge regna tyranni :
Inq; bonam felix i fugitive * crucem.

CHRISTI scilicet.

L u c . 7. 1

Viduæ filius è feretro matri redditur.

EN redunt lacrymásq; breves nova gaudia pensant:
Eisq; illa est, uno in pignore, facta parenti.

Felix, quæ magis es nati per funera mater !
Amilisse, iterum cui peperisse fuit.

M A T T H . 18.

Bonum intrare in cœlos cum uno oculo, &c.

UNo oculo ? ab centum potius mibi, millia centum:
Nam quis ibi, in cœlo, quis satiss Argus erit ?

*Aut si oculus mihi tantum unus conceditur, unus
Iste oculus siam totus & omnis ego.*

L u c . 14.

Hydropicus sanatur.

IPse suum pelagus, morboq; immersus aquoso
Qui fuit, ut latus nunc micat atq; levis !

Quippe

Epigrammata Sacta.

9

*Quippe in vina iterū Christus (puto) transfluit undas;
Et nunc iste suis ebrius est ab aquis.*

L u c . 2 . 7 .

Non erat iis in diversorio locus.

Illi non locus est? Illum ergo pellitis? Illum?
Ille Deus, quem sic pellitis; ille Deus.

O furor! humani miracula se a furoris!
Illi non locus est, quo sine nec locus est.

L u c . 16 .

In lacrymas Lazari spretas à Divite.

Felix ô! lacrymis (ô Lazare) ditor iſtū,
Quām qui purpureas it gravis inter opes!

Illum cùm rutili nova purpura vestiet ignis,
Ille tuas lacrymas quām volet esse suas!

M A T T H . 26 . 65 .

Indignatur Caiphas Christo se confitenti.

Tu Christum, Christum quod non negat esse, laceſſis:
Ipsius hoc crimen, quod fuit ipſe, fuit.

*Tene Sacerdotem credam? Novus ille Sacerdos,
Per quem impunè Deo non licet esse Deum.*

Jo 4 N. 32. 37.

Cum tot signa edidisset, non credebant
in eum.

Non tibi, Christe, fidem tua tot miracula prestans;
(O vox, o dextra dulcis regnatrix!)

Non prestans? nequete post tot miracula credunt?
Mirac' lum, qui non credidit, ipse fuit.

M A R C. 1. 16.

Ad S. Andream piscatorem.

Qui piper potes pulchre captare & fallere pisces?
Centum illic discis lubricis ire dolis.

Hec bone pescator! tendit sua retia Christus:
Artem inverte, & jam tu quoq; disce capi.

J O A N N. 1. 23.

Ego sum vox, &c.

Vox ego sum, dicas: tu vox es, sancte Joannes?
Si vox es, genitor cur tibi mutus erat?

Istatis fuerant quam mira silentia patris!
Vocem non habuit tunc quoq; cum genuit.

A C T. 12.

Vincula sponte decidunt.

Qui ferro Petrum cumulas, durissime custos;
A ferro discis mollior esse inso.

Ecce

Epigrammata Sacra.

11

Ecce fluit, nodisque suis evolvitur alero;
I fatuo, & vinculis vincula ponet tuis.

In diem omnium Sanctorum.

R&v. 7. 3.

Nè lèdite terram, neque mare, neque arbores,
quousque obfignaverimus servos Dei
nostri in frontibus suis.

Nusquam immixtis agat ventus sua murmura ; nus-
sylva tremat, crispis sollicitata comis. (qua)

Æqua Theiss placide allabens ferat oscula Terre ;
Terra suos Theridi pandat amica sinus :

Undique pax effusa piis voleat aurea pennis,
Frons bona dum signo est queque notata suo.

Ab quid in hoc opus est signis aliunde petendis ?
Frons bona sat lacrymis quoque notata suis.

In die Conjurationis sulphureæ.

Quam bene dispositis annus dat currere festis !
Post Omnes Sanctos, Omne scelus sequitur.

Deus sub utero virginis.

Ecclius, Natura, pater ! pater hic tuus, hic est :
Ille, uterus matris quem tenet, ille pater.

12 . Epigrammata Sacra,

Pellibus exiguis arctatur Filius ingens.

Quem tu non totum (crede) nesci ipsa capis.

Quanta uerit, Regina, tu reverentia tecum est,
Dum jacet hic, caelos sub breviore, Deus!

Conscia divino gliscunt praecordia mortuorum
(Nec uehis aethereos sanctior aura polos)

Quam bene sub celo tibi concipiuntur eodem
Vota, & (vota cui concipienda) Deus!

Quad nubes alia, & tanti super atria cali
Querunt, inuenient hoc tua uota domi.

O felix anima hac, que tam sua gaudia rancgit!
Sub conclave suo cui sunt ignis adest.

Corpus amer (licet) illa suum, neque sidera malit;
Quod quic'cum est aliis, hoc habet illa dominum.

Sola jaces, neque sola; toro quoerunque recumbis,
Ilo estis positi iuque tuncque toro.

Immo ubi casta tuo postera es cum conjugé conjinx,
(Quod mirum magis est) et tunc ipsa torus.

Act. 7. 16,

Ad Judæos mactatores Stephani,

Frustra illum increpitant, frustra vagasaxa: nec illi
Grandinis (ben sava !) dura procella nocet.

Ista potest tolerare, potest nescire sed illi,
Quæ sunt in vestro pectori, saxa nocent.

R. p. v.

Epigrammata Sacra.

13

R. V. 1. 9.

D. Joannes in exilio,

Exul, Amor Christi est : Christum tamen invenit
Et solitos illuc invenit ille finis. (exul :

*Ab longo, aeterno ab terras indicite nobis
Exilio, Christi si finis exilium est.*

M A T T H. 2.

Ad Infantes Martyres.

Fundite ridentes animas ; effundite caro :
Discet ibi vestras (ô quam bene !) lingua loqui.

*Nec vos lac vestrum & maternos querite fontes :
Quia vos expectat lactea tota via est.*

L u c. 2.

Quærit Jefum suum beata Virgo.

AH, redeas misera, redeas (puer alme) parenti ;
Ab, neque te cælis tam citè redde tuis.

*Cœlum nostra tuum fuerint ô brachia, si te
Nostra suum poterunt brachia ferre Deum.*

M A T T H. 8.

Non sum dignus ut sub tecta mea venias.

Intra tecta Deus veniet : thus haud sinit illud
Et pudor, atque humili in pectore celsa fides.

*Illum ergò accipies quoniam non accipis : ergò
In te jam veniet, non tua tecta , Deus.*

MATTH.

Christus accusatus nihil respondit.

Nil ait: & sancta pretiosa silentia lingue !
Ponderis ô quanti res nihil illud erat !

*Ille olim, verbum qui dixit, & omnia fecit,
Verbum non dicens omnia nunc reficit.*

Lu c. 2.¹⁴

Nunc dimittis.

Sp̄sne meas tandem ergo mei struere lacerti ?
Ergo bibunt oculos lumina nostra tuos ?

Ergo bibant; possintq; novam sperare juventam:
O possint senii non meminisse s̄ni ?

Immo mihi potius mitem mors induat umbram
(Esse sub his oculis si tamen umbra potest)

Ab sat̄ est. Ego te vidi (puer a uree). vidi:
Nil post te, nisi te (Christe) videre volo.

Lu c. 8.

Verbum inter spinas.

SEp̄ Dei verbum sentes cadit inter & atrum
Miscer spina procax (ab male juncta !) latus.

Credo quidem: nam sic spinas ab scili et inter
Ipse Deus Verbum su quoque (Christe) cadis,

MATTII

Luc.

Epigrammata Sacra.

13

LUC. 14. 5.
Sabbatum **Judaicum,**
& **Christianum.**

REs eadem vario quantum distinguitur usu!
Nostra hominem servat sabbata; vestra bovem.

*Observent igitur (pacto quid justius isto ?)
Sabbata nostra homines, sabbata vestra boves.*

MATTHEW. 10. 52.

Ad verbum Dei sanatur cæcus.

Christe, locutus eras (ô sacra licentia verbi!)
Tâmque novis cacci fluxit in ora dies.

*Iam, credo, *Nemo est, sicut Tu, Christe, loquutus:
Auribus? immo oculis, Christe, loquutus eras.*
** Joan. 7. 46.*

M A T T H. - 11.

Onus meum leve est.

Esse levis quicunque voles, onus accipe Christi :
Ala tuis humeris, non onus, illud erit.

*Christians an queris quām sit grave? scilicet, audi,
Tamgrave, ut ad summos te premat usq; polos.*

JOANN. 6.

Miraculum quinque panum.

Ecce vagi venit unda cibi; venit indole sacrâ
Fertis, & in dentes fertilis innumerous.

Quando

16 Epigrammata Sacra.

Quando erat invicta tam sancta licentia cœna?
Illa famem populi pascit, & illa fidem.

JOANN. 8. 52.

Nunc scimus te habere dæmonium.

AUt Deus, aut saltē demon tibi notior esset,
(Gens mala) qua dicas demona habere Deum.
Ignorasse Deum poteras, ô cœca: sed oro,
Et patrem poteras tam male nōsse tuum?

In beatæ virginis verecundiam.

In gremio, quaris, cur sic sua lumina Virgo
Ponat? ubi melius poneret illa, precor?
O ubi, quam cœlo, melius sua lumina ponat?
Despicit, at cœlum sic tamen illa videt.

In vulnera Dei pendentis.

O Frontis, lateris, mannumq; pedumq; cruores!
O que purpurco flumina fonte patent!

In nostram (ut quondam) pes non valet ire salutem,
Sed natat, in flaviis (ah!) natat ille suis.

Fixa manus; dat, fixa: pios bona dexter a rores
Donat, & in donum solvitur ipsa suum.

O latius, ô torrens! quis enim torrentior exit
Nilus, ubi pronis precipitat agnis?

Mille & mille simul cadit & cadit undiq; guttis
Frons: viden' ut savus purpuret ora pudor?

Spina

*Spinae hoc irrigua florent crudeliter imbre,
Inq; novas sperant pretinns ire rosas.*

*Quisque capillus sit exigno tener alveus amne;
Hoc quasi de rubro rivulus oceano.*

*O nimium viuae pretiosis amnibus undæ!
Fons vitæ nunquam verior ille fuit.*

M A T T H. 9. 11.

Quare cum Publicanis manducat Magister vester?

ERGO istis sociis se peccatoribus addit?
Ergo istis sacram non negat ille latens?

*Tu, Pharise, rogas Iesum cur fecerit istud?
Nadicam: Iesus, non Phariseus, erat.*

M A T T H. 28.

Ecce locus ubi jacuit Dominus.

Ipsum, Ipsum (precor) ô potius mibi (candide) mon.
Ipsi, Ipsi, ô lacrymis oro sit ire meis. (Ibra :

Si monstrare locum sat'is est, & dicere nobis,
En, Maria, hic tuus es, hic jacuit Dominus;

*Ipsa uinas monstrare meas, & dicere possim,
En, Maria, hic tuus es, hic jacuit Dominus.*

Φαίδιμε, μοὶ αὐτὸν μᾶλλόν μοι δέκαυδε αὐτὸν.
Αὐτὸς μα, δέομαι, αὐτὸς ἔχει δάκρυα.

*Ἐτὶ τὸ πέπτην μοι δέκαυδε ἄλις οὖ, καὶ εἰπεῖν
Ωλε τεὸς Μαειὰμ (ἥριδε) καῖτο ἄγαξ.*

*Ἄγκοίνας μοι δέκαυδε σύναμαι γε, καὶ εἰπεῖν
Ωλε τεὸς Μαειὰμ (ἥριδε) καῖτο ἄγαξ.*

Luc.

18 Epigrammata Sacra

Luc. 17.

Leprosi ingratia.

LEx jubet ex hominum cætu procul ire leprosos :
At mundi à Christo cur abiēre procul?

Non abit, at sedes tantùm mutavit in illis ;
Et lepra, que fuerat corpore, mente sedet.

Sic igitur digna vice res variatur ; & à se
Quām procul antè homines, nunc babuere Deum.

JOANN. 20.

In cicatrices quas Christus habet in se
adhus superstites.

QUicquid spina procar, vel style clavus acuto,
Quicquid purpurea scripscerat hasta nota,

Vivit adhuc tecum : sed jam tua vulnera non sunt :
Non, sed vulneribus sunt medicina meis.

Act. 3.

Aeger implorat umbram D. Petri.

PETRE, tua latram paulisper (Petre) sub umbra :
Sic mea me quarent fata, nec invénient.

Umbradabit tua posse meum me cernere solem ;
Et mea lux umbra sic erit umbra tua.

Luc. 24. 39.

Quid turbati estis? Videte manus meas &
pedes, quia ego ipse sum.

EN me, & signa mei, quondam mea vulnera! certe,
Vos nisi credetis, vulnera sunt & adhuc.

O nunc ergo fidem faneat mea vulnera vestram:
O mea nunc fanea vulnera vestra fides.

A C T. 12.

In vincula Petro sponte delapsa, & apertas fores.

Ferri non meminiis ferrum: se vincula Petro
Dissimulant: nec sit carcer habere fores.

Quam bene liber erit, carcer quem liberat! ipsa
Vincula quem solvunt, quam bene tutus erit!

A C T. 19. 12.

Deferebantur a corpore ejus sudaria, &c.

Imperiosa premunt morbos, & ferrea fata
Jura ligant, Pauli lincea tacta manu.

Unde hac felicis laus est & gloria lini?
Hac (reor) è Lachesis pensa fuere colo.

J O A N N. 35.

Christus Vitis ad Vinitorem Patrem.

Enserpit tua, parpureo tua palmita vitis
Serpit, & (ab!) spretis it per humum foliis.

Tu viti succurre tua, mi Vinitor ingens:
Da fulcrum, fulcrum da mihi quale? crucem.

A C T. 26. 28.

Penè persuades mihi ut siam Christianus.

PEnè? quid hoc penè est? Vicinia sava salutis!
O quam tu malus es proximitate boni!

Ah!

*Ab portu qui teste perit, bis naufragus ille est;
Hunc non tam pelagus, quam sua terra premit.*

*Que nobis spes vix absunt, crudelius absunt:
Penè fui felix, Emphasis est miseri.*

JO ANN. 3. 19.

*Lux venit in mundum, sed dilexerunt homines
magis tenebras quam lucem.*

Luce suâ venit ecce Deus, mundoque res fulget;
Pergit adhuc tenebras mundus amare suas.

*At Stygiis igitur mundus damnabitur umbris:
Pergit adhuc tenebras mundus amare suas?*

Lu c. 16.

Dives implorat guttam.

OMibi si digito tremat & tremat unica summo
Gutta! ô si flammæ mulcet unam eam!

*Currat opum quicunque volet levis unda mearum:
Una mibi hac detur gemmula, Dives ero.*

JO ANN. 3. 4.

Quomodo potest homo gigni qui est senex?

DIc, Phœnix unde in nitidos novus emicat annos;
Plaudit & elusos aurea penna rogos?

*Quis colubrum dolus insinuat per secula retro,
Et jubet emeritum luxuriare latne?*

Epigrammata Sacerd.

cat

*Cur rostro porcunc suam pradara fecerat
Torva ales, rapido plus legit ore diem d*

*Immo, sed ad nixus que stat Lucina secundos?
Natales serot unde senex habebat.*

*Ignoras, Pharisee? sat est: jam credere disces:
Dimidium fidei, qui bene nescit, habet.*

M A R C. 11. 33. simoniaci

Arbor Christi iussu arescens,

Ille jubet: procul iste mei, mea gloria, rami:
Nulla vocet nostras amplius aura comas.

*Ita; nec o piceat: nam vox neque fulminis ira,
Nec trucis ala Noti verberat: Ille jubet.*

*O vox! o Zephyro vel sic quoque dulcior omni!
Non possum Autumno nobiliora frui.*

L U C. 1. 12.

Zacharias ministrus eredens.

Infantis fore te patrem, res mira videsur;
Infans interea factus es ipse pater.

*Et dum promissi signum (nimis anxie) queris,
Jam nisi per signum querere nulla potes.*

J O A N N. 3

In aquam baptismi Dominici.

Felix, sacerdos cui sic dices sine pergitus!
Felix et dabo lavat brunc, ipsa levatur aqua.

D

Gutte

Gutta quidem sacros quacunque perambulat artus,
Dum manet hic gemma est; dum cedit hinc, lacryma.

Lu c. 13. 11.

Mulieri incurvatæ medetur Dominus,
indignante Archisynagogo.

In proprios replicata siñis qua repserat, & jam
Dæmonis (infelix!) nil nisi nodus erat,

Solvitur ad digitum Domini: sed strætior illo
Unicus est nodus; cor, Pharisæi, tuum.

M A T T H. 22. 46.

Neque ausus fuit quisquam ex illo die eum
amplius interrogare.

Christe, malu fraude, Pharisæica retia, fallis:
Et miseros sacro discutis ore dolos.

Ergo tacent raudos, neque invitâ silentia servant:
T am bene non alixer te potuere loqui.

M A T T H. 20. 20.

S. Joannes matri sux.

Omibi cur dextram, mater, cur, oro, sinistram
Toscis ab officio mater iniqua tuo?

Nolo manum Christi dextram mihi nolo sinistram
T am prout à suetio non libera esse sinu.

M A T T H.

M A T T E U S . 4 .

Si filius Dei es , dejice te .

NI se dejiciat Christus de vertice Templi ;
Non credes quod sit Filius ille Dei .

At mox te humano de peccatore dejicist : heu stū ,
Non credes quod sit Filius ille Dei ?

L U C . 19. 41 .

Dominus flens ad Iudeos .

Discite vos miseri , venientes discite flamas ;
Nec facite ô lacrymas sic perisse meas .

Nec perisse tamen poterunt : mihi credite , vestras
Vel reprimet flamas hac aqua , vel faciet .

L U C . 18. 11 .

Nec velut hic Publicanus .

Istum ? vile caput ! quantum mihi gratulor , inquit ,
Istum quod novi tam mihi dissimilem !

Vilis at ille abiit sacris acceptior aris :
In nunc , & jactes hunc tibi dissimilem .

A C T . 9. 3 .

In Saulum fulgore nimio excusatum .

Quelucis tenebra ? qua nox est ista dies ?
Nex nova , quam nimis luminis umbra facit !

An Saulus fuerit cacus , vix dicere possum ;
Hoc scio , quod captus lumine Saulus erat .

D 2

L U C .

Beati oculi qui vident.

Cum Christus noster sit hunc mitissimus oris,
Atque novum cacos iussit habere diem,
Felices, oculos qui tunc habuere, vocantur?
Felices, & qui non habuere, voco.

Luc. 7. 15.

Filius è seretro matri redditur.

Ergo ne tam subitè potuit vice flebilis horror
In natulitia candidus ire cogat?
Quos vidi, matris gemitus hos esse dolentis
Credideram; gemitus parturientis erant.

M A T T H. 11. 25.

In seculi sapientes.

Ergo delicias facit, & sibi plaudit ab alto
Stultitia, ut velit hanc ambitione peti?
Difficilis ne adeò facta est, & seria tandem?
Ergo & in hanc etiam quis sapuisse potest?

Tantum erat, ut possit tibi doctior esse ruina?
Tanti igitur cerebri res, perisse, fuit?

Nil opus ingenio; nihil hanc opus Arte furoris:
Simplicius poteris scilicet esse miser.

Luc. 4.

Epigrammata Sacra.

25

L u c . 4 . 1 9 .

In Iudeos Christum præcipitare conantes.

DIcito, quæ satis est sceleris fiducia vestri?
Quod nequissimus demon, id voluisse scelus?

Quod nequissimus demon scelus, id voluisse patrare!
Hoc tentare ipsum dæmona (credo) fuit.

R e v . 7 . 9 .

In Draconem præcipitem.

*Frustra trahentem; tuas procul aurea ridens
Astra minas, calo jam bene tuta suo.*

Tunc igitur cælum super ire atque astra parabas?
Ascensu tanto non opus ad barathrum.

L u c . 8 .

Beatae Virginis credenti.

Miraris (quid enim faceres?) sed & tecum quoq; erit.
Hac ueris credis dulcia monstratu. (disse-

Es fides, Regina, tua dignissima merces!
Fida Dei fueras filia; mater eris.

M a r c . 12 .

Licetne Cæsari censum dare?

Dost tot Scribarum (Christe) in te prælia, tandem
Ipse venit Cæsar: Cæsar in arma venit.

*H*ugnati terribiles non Cæsar is ense, sed ense
Cæsare: quin Cæsar vinceris ipse tamen.

D 3

Hoc

26 Epigrammata Sacra.

Hoc quoque tu conscribe tuis, Auguste, triumphis,
Sic vinci dignus quis nisi Caesar erat?

M A T T H . 9.

In tibicines & turbam tumultuantem
circa defunctam.

VAni, quid strepitis? nam, quamvis dormiat illa
Non tamen e somno est sic revocanda suo.

Expectat solos Christi se porrete susurras;
Dormit enim; sed Non omnibus illa tamen.

*Ver. 24. Non enim mortua est puella, sed dormit.

M A T T H . 6. 19.

Piscatores vocati.

LUdite jam pisces secura per aquora: pisces
Nos quoque (sed varia subratione) sumus.
Non potuisse capi, vobis spes una salutis;
Una salus nobis est, potuisse capi.

M A R C . 12.

Date Cesari.

Cuncta Deo debentur: habet tamen & sua Cesareo.
Neo minus inde Deo est, si sua Cesareo habet.

Non minus inde Deo est, solio si cetera dantur
Cesareo, Cesareo cum datur ipse Deo.

MAT

M A T T H. 21. 7.

Dominus a fine vehitur.

Ille igitur viles te, te dignatur asellum,
O non vecturā non bene digne tuā?

Heu quibus hand pugnat Christi patientia monstria?
Hoc, quod sic fertur, hoc quoque ferre fuit.

S U N T A M

L U C. 21. 27.

Videbunt Filium hominis venientem in nube.

Immo veni: aërios (d' Christe), accingere currus,
Inq; triumphalis nube cornuclus ades.

Nubem queris? erunt nostra (ab) suspiria nubes:
Aut sol in nubem se dabit ipse tuam.

J O A N N. 20.

Nisi digitum immisero, &c.

Impius ergo iterum clavos? iterum impius hastam?
Et totum digitus triste revolvet opus?

Tunc igitur Christum (Thoma) quò vivere credas,
Tu Christum faceres (ab truculente !) mori?

A C T. 8.

Ad Judæos mactatores S. Stephani.

Quid datis (ab miseri !) saxis nolentibus iras?
Quid nimis in tragicum præcipitatis opus?

In mortem Stephani sedant invita: sed illi
Occiso faciunt sponte suā tumulum.

Sancto Joanni, dilecto discipulo.

Tu fruere; angustior, finis rapit abde (quod osum
Nolle in eterna se posuisse rosa).

Tu fruere: & sacro dum te sic pectore portat,
O saevit ergo me posuisse ueni.

M A T T H. 2.

In lactentes Martyres.

Vulnera nitorum qui vidit, & ubera matrum,
Per pueros fluvii (ab!) simul ire suis,
Sic pueros quisquis vidit, dubitavit, an illos
Lilia cælorum diceret, ante rosas.

M A T T H. I. 23.

Deus nobiscum.

Nobiscum Deus est, & vestrum (hominibus) vestrum:
Vobiscum Deus est, & sicuti aequo boves.
Nobiscum non est: nam nos domus aerea sumus:
Nobiscum Deus est, & iacet in stabulo?
Hoc igitur nostrum ut fiat (dulcissime Iesu)
Nos dandi stabulis, vel tibi danda domus.

Christus circumcisus ad Patrem.

Has en primis nostra (Pater) accipe mortis
(vitam ex quo sumpsi, vivere dedidisti)
Ira (Pater) tua de pluvia gustaverat istum:
Olim ibis fluvii hoc latus omne suis.

Tunc

Tunc sitiat sicut & sitiat, bibet & bibat usque :
Tunc poterit rorofonte superba frui.

Nunc hastæ interea possit praludere culter ;
Indolis in pœnas speſ erit istam ea.

In Epiphaniam Domini.

Non solita contenta dies facit Eos,
Ecce miserae radis casariata novis.

Persa sagax, properta : discurro per ardua Regnum.
Tecta, per auratum marmoreumq; domus.

Quare o, quae interpuit Regina purpura partu ;
Principe vagitu quæ domum insomnit.

Audin' Persa sagax ? Qui tantæ negotia cœlo
Fecit, Bethleemis vagiit in stabulis,

Luc. 2. 49.

Ecce quærebamus te, &c.

TE quaro misera, & quero : tu nunc quoq; trallata
Res Patris : Pater est unica cura tibi :

Quippe quòd ad pœnas tantum & tot nomina mortis ,
Ad luctum & lacrymas (het mihi !) mater ego.

JOANNES. 12. 24. I
Aqua in vinum verſæ.

UNde rubor vestris, & non sua purpura lymphis ?
Quæ rosa mirantis tam nova mutat aquas ?
Nunquam

see over

*Numen (conviva) presens agnoscite Numen :
Nympba pudica Deum vidit, & erubuit.*

M A T T H. 8. 13.

Absenti Centurionis filio Dominus absens
medetur.

Quam tacitus inopina salutis illabitur alis !
Alis, quas illi vox tua, Christe, dedit.

Quam longa vox ista manus habet ! hac medicina
Absens, & praesens hac medicina fuit.

M A R C. 4. 40.

Quid timidi estis ?

Tanquam illi insanus faceret sua fulmina ventus !
Tanquam illi scopulos nbris habere frenum !

Vos vestriscopuli, vos estis ventus & unda :
Naufragium cum illo qui metuit, meruit.

L U C. 2.

Nunc dimittis.

Ite mei (quid enim ulterius, quid vulpis?) ocelli :
Leniter obductio ite supercilios.

*Iustus & adhuc & adhuc, iterumq; iterumq; videte;
Accipite bac toris lumina luminibus.*

Jamque

Epigrammata Sacra.

31

Jamque ite; & tutis o vos bene claudite vallis:
Servate bac toris lumen luminibus.

Primum est, quod potius te (Christe) videre: secundum,
Te visa, recta jam potiussem mori.

MATTH. 13. 24.

In segetem sacram.

Ecce suam imploras, demissso vertice, falcem:
Tu segeti falcem da (Pater alme) suam.

Tu falcem non das? messem tu (Christe) moraris?
Hoc ipsum falx est: hac mora messis erit.

LUC. 7. 37.

Cœpit lacrymis rigare pedes ejus, & capillis
extergebat.

Unus sacras fôrdes lambit placidissima: flava
Lambit & hanc undam lucida flammara omnia.

Illa per has fôrdes it purior unda; simûlque
Ille per has fôrtes purior ignis aquas.

LUC. 18. 41.

Quid vis tibi faciam?

Quid[volo (Christe) rogas? quippe ab volo, Christe,
Quippe ab te(dulcius Christe) videre volo.

At

At video fidesq; oculiste nunc quoque figo :
Est mihi, qua nunquam est non oculata, fides.

Quamvis videam, rambo ab oculo (Christe) videre:
Sed quoniam video (Christe) videre volo.

M A T T H. 13. 54.

Christus mulieri Canaanæ difficilior.

UT premium facias dono, denare recusas:
Usquæ rogar supplex, tutam in usquæ negas.
Hoc etiam donare fuit, donare negare.
Sæpe dedit, quisquis sæpe negata dedit.

L U C. 1.

Beatus venter & ubera, &c.

ET quid si biberet Jesus vel ab ubere vestro?
Quid facit ad vestram, quod bibis ille, situm?
Ubera mox sua & Hic (o quam non lactea!) pandet:
E nato Mater sum bibet ipsa suæ.

J O A N N. 15. 1.

In Christum Vitam.

Ulmum vitis amat (quippe est & in arbore flama,
Quam foveat in viridi pectore blandus amor:)

Illam

Epigrammata Sacra.

33

*Illam ex arboribus cunctis tuis (Vitis) amasti ;
Illam , quae crucis pectora est , que crucis arbor erat .*

JOANN. 16. 20.

Vos flebitis & lamentabimini.

Ergo mibi salve mei , mea gaudia , In Etsus : (um !
Quam charum (ô Deus) est hoc mibi flere me-
Flerem , ni flerem : Solus tu (dulcis Iesu)
Laetitiam donas tunc quoque quando negas .

JOANN. 10.

In gregem Christi Pastoris.

O Grex , ô nimium tanto Pastore beatiss !
O ubi sunt tanto pascua digna grege ?
Nè non digna forent tanto grege pascua , Christus
Ipse suo est Pastor , pascuum & ipse gregi .

In vulnera pendentis Domini.

Siue oculos , siue ora vocem tua vulnera ; certe
Undigne sunt ora (ben !) undigne sunt oculi .

*Ecce ora ! ô nimium roseis florentia labris !
Ecce oculi ! sevis ab madidi lacrymis !*

*Magdala , qua lacrymas solita es , que basia sacro
Ferre pedi , sancto de pede sume vicces .*

*Ora pedi sua sunt , tibi quò rabi basia reddat :
Quò reddat lacrymas scilicet est oculus .*

HTTAM

M A R C .

Paralyticus convalescens.

Christum, quod misero facilis peccata remittit,
Scribe blasphemum dicere non dubitant.

Hoc scelus ut primū Paralyticus audīt; irā
Impatiens, lectum sustulit atque abiit.

JO ANN. 8. 59.

Tunc sustulerunt lapides.

SAxa? illi? quid tam fædi volvēre furores?
Quid sibi de saxis hi volvēre suis?

Indolem, & antiqui agnoscō vestigia patris:
Panem de saxis hi volvēre suis.

In resurrectionem Domini.

NAsceris, en! tecumque tuus (Rex auree) mundus;
Tecum * virginco nascitur & cuncto.

Tecum in natales properat natura secundos,
Atque novam vitam te novum orbis habet.

Ex vita (Solalme) tua vitam omnia sumunt:
Nil certè, nisi mors, cogitur inde mori.

At certè neque mors: nempe ut queat illa sepulchro
(Christe) tuo condi, mors uolit ipsa mori.

* Joann. 19. 41. &c. 3. ad finem addic. est. 3.

M A T T H.

MATTHE. 28. 17.

Aliqui vero dubitabant.

SCilicet & tellus dubitat tremebunda: sed ipsius hoc,
Quod tellus dubitat, vos dubitare vetat.

Ipsi custodes vobis, si quarisis, illud
Hoc ipso dicunt, *dicere quod nequeunt.

*Vers. 2. Κεσο μός εγένετο μήγας.

*Vers. 4. ιστιθησαν δι τηρύντες καὶ εγένετο αὐτοὶ ρεκότι.

JOANN. 20. 20.

In vulnerum vestigia quae ostendit Dominus,
ad firmandam suorum fidem.

His oculis (nec adhuc clarissim coquere fenestris)
Invigilans nobis est Ihesus natus amor.

His oculis nos cernit amor tuus : his & amorem
(Christe) tuum gaudet cernere nostra fides.

LUC. 17. 19.

Mittit Joannes qui querant a Christo, an is sit.

Tu qui adeò impatiens properasti agnoscere Christum
Tunc cum claustra useris te tenuere tui, (stum,
Tu, quis sit Christus, rogitas ? & quaris ab ipso ?
Hoc tibi vel murus dicere quisque potest.

JOANN. 18. 10.

In Petrum auricidam.

Quantumcumque ferox tuus hic (Petre) subminas
Tu tibi jam pugnas (o bone) non Domino. (ensis,
Scilicet

*Seilicet in misera m^{is}eria implacabilissimus anrem;
Perfidia testim^{on}io quoniam esse suspicere.*

M A R C . 3.

Manus arefacta sapatur.

Felix! ergo tua spectas natalia dextera.
Que modo spectanti flebile funus erat.

*Quae nec in exteros modo dextera profuit usus;
Certè erit illa tue jam manus & fidei.*

M A T T H . 27. 24.

H
In Pontium male lautum.

I
*Llamans lavat unda sua, vanissime Iudee;
Ab tamen illa scelus non lavat unda tuum.*

*Nulla scelus lavat unda tuum, vel si laret ulla,
O uult ex oculis illa venire quis,*

M A T T H . 17. 27.

T
In pescem dotatum.

T
*Upiscem si, Christe, velis, venit ecce, suumque
Fert pretium: tanti est vel perisse tibi.*

*Christe, faxoq^{ue}bi non apus est: addicere nummos
Non apus est: ipsum se tibi pescis emet.*

22.11.2

JOANN.

Ego vici mundum.

Tu contramundum dux es mens, optime Iesu?
At tu (me miserum!) dux mens ipse jaces.
Si tu, dux mens, ipse jaces, spes nulla salutis?
Immo, ni jaceas tu, mibi nulla salus.

In ascensionem Dominicam.

VAdit (Io!) per aperta sui penetralia cœli:
It cœlo, & cœlum fundit ab ore novum.

Spargitur ante pedes, & toto fidete pronus
Jam proprius Solis Sol bibit ora sui.

At fratri debere negans sua lumina Phœbe,
Aurea de Phœbo jam meliore redit.

Hos, de te victo, tu das (Pater) ipse triumphos:
Unde triumphares, quis sat is alter erat?

In descensum Spiritus sancti.

JAm cœli circum tonnit fragor: arma, minasque
Turbida cum flammis mixta ferebas hyems.

Exclamat Iudans atrox; Venit ecce nefandis;
Ecce venit meritis fulminis ira memor.

Verum ubi complicito sedis fax blandior astro,
Flammæque non lasæ lambit amica comas;

Mr. E.

Iudicis

38 Epigrammata Sacra.

*Iudeis, fulmen quia falsum apparuit esse,
Hoc ipso verum nomine fulmen erat.*

O γεγονός ἐκπότως βέβημθε· πόλεισμον καὶ ἀπειλάς
Ημῖν πρέσχον θεμθείσι Λαὸς φλεγεῖ Σιμόδοκον.

*Αὕτη Ιερουσαλήμ. μαρτυρία συγκράτη τῷ κάρεντα
Ἐφέδασε τῆς ἡρακλής τὸ φρέπον ὑερατίνη.*

*Άλλα διαλινναίφ ὅτε κέιται ἡ συγχρόνη ἀστρα
Φλέγμα, καὶ ἀβλάντης λείχε φιλόνυμον πλοκαμένη,*

*Ἐκδημίδη. ὅποιοις γάρ οἱ θεοί ἀλιθίοις,
Νωὶ ἔτεσι διέπει τοῦδε κεραυνὸς ἔη.*

JOANN. 3. 16.

Sic dilexit mundum Deus, ut Filium morti
traderet.

AHimis est, illum nostra vel tradere vita:
Gnita quod faceres, cur facit ostannus?

Unde & luxuriare potest, habet hinc mea vita:
Amplè & magnificè mors habet unde mori.

LUC. 14. 19.

Juga boum emi.

AD cenan voco te (domini quod iussa volebant)
Tu mibi, nescio quos, dicas (inspe) boves.

*Imò vale, nobis nec digno nec utilis hospes!
Cæna tuos (credo) malis habere boves.*

ACT.

D. Paulum, verbo sanantem claudum, pro
Mercurio Lystres adorant.

Quis Tagma hic, qua Pactoli nova volvitur undat?
Non hominiis vox est hac: Deus ille, Deus.

Salve, mortales nimium dignate penates!
Digna Deo foboles, digna tonante Deo!

O salve! quid enim (alme) tuos latuisse volebas?
Te dicit certe vel tua lingua Deum.

Laudem hanc haud miror: Meruit facundus haberi,
Qui clando promptos suasit habere pedes.

In S. Columbam ad Christi caput sedentem.

Cui sacra sidere a volucris suspenduntur ala?
Hunc nive plus nivem cui dabis illa pedem?

Christe, tuo capiti totis se definat auris,
Qua ludit densa blandior umbra coma.

IHC arcano quid non tibi murmure narrat?
(Murmure mortales non imitante sonos)

Sola avis haec nido hoc non est indigna cubare:
Solus nidus hic est haec bene dignus ave.

PΗ ταχεργός ἀγει πέρυγ' ασερέων ἐρίμδει;
Η πνή καῦτα φέγη την πόδα χορόλιν;

Χεισὶ τοῦ κεφαλῆ μίσις περύγασιν ἐπείγει.
Πῇ Σκιά τοι σεσίδει παῖς μάλα πλοκήμοις.

Ποῖά σοι ἀρρύτῳ φιλοσοματίκειν ἀγοράς;
"Αρρύτ", οὐκ ἔχει τοι μέρη ἀνδρομένα.

Μῆνα μέρη οὐλή σφριγίς καλιάς ἐστιν ἀξια πάντης.
"Αξια δὲ" σφριθθεὶς μῆνα μέρη οὐ καλιά.

A C T. 12.

In foreis Divo Petro sponte apertas.

Quid juvit clausisse foreis (bone janitor) istas?
Et Petro claves jam liquet esse suas.

Dices, Sponte patent: Petri ergo hoc scilicet ipsum
Est clavis, Petro clave quod hand opus est.

L U C. 15. 2.

Murmurabant Pharisei, dicentes, Recipit
peccatores & comedit cum illis.

AH male, quisquis sis est, pereat! qui scilicet istis
Convivam (savus!) non finit esse suum.

Istis cum Christus conviva adjungitur, istis
O non conviva est Christus, at ipse cibus.

M A T T H. 15.

In trabem Pharisaeicam.

Cedant, qua, rerum si quid tenueratq; minuscum est,
Posse acie certa figere, vitra dabunt.

Artis

*Artis opus mira ! Pharisaeum optica trabs est,
Ipsum (vera loquor) quā videt ille nihil.*

JOANN. 9. 22.

Constituerunt ut si quis confiteretur eum esse
Christum, synagogā moveretur.

In felix Christum reuses quicunque colendi !
O reus infelix ! quām tua culpa gravis !

Tu summis igitur summis damnabere cœlis :
O reus infelix ! quām tua pœna gravis !

MATTH. 20. 20.

De voto filiorum Zebedæi.

Sit tibi (Joannes) tibi sit (Jacobe) quod optas :
Sit tibi dextra manus ; sit tibi læva manus.

Spero, alia in celo est, & non incommoda, sedes :
Si neque læva manus ; si neque dextra manus.

Cœli hanc aut illam nolo mihi querere partem :
O, cœlum, cœlum da (Pater alme) mihi.

JOANN. 6.

Ad hospites cœnæ miraculosæ quinque
panum.

Vescere pane tuo : sed & (hospes) vescere Christo :
Est panis panis scilicet ille tuo.

*Tunc pape hoc CHRISTI recte satur (hosper) abibit,
Panem ipsum CHRISTUM Miserere esurientium.*

JOANN. 16. 33. o [

De Christi contra mundum pugna.

Tunc miser? tu (*Mundus ait*) mea fulmina contra
Ferromannum, armis cùm rabiā munda venis?
Illi tor; manibusque audacibus injice vincula:
Injecit hītor vincula, & arma dedit.

ACT. 9. 19.

*Græci disputationes Divo Paulo mortem
machinantur.*

Euge argumentum! sic disputat: euge sapientia!
Sic pugnum Logices stringere, sic decire.

Hoc argumentum in causam quid (Graculo) dicit?
Dicis, te in causam dicere posse nihil.

LUC. 23. 26.

*Qui maximus est inter vos, esto sicut
qui minimus.*

O Bone, discipulus Christi vix maximus esse?
At vero fies hac ratione minor.

*Hoc sancta ambitionis iter (niki crede) tenendum est,
Hac ratio; Tu, nè sis minor, esse velis.*

LUC.

Luc. 19. 41.

In lacrymantem Domum:

Vobis (Iudas) vobis hac volvitur unda;
Quia vobis, quoniam spurnitis, ignis erit,

Eia faces (Romane) faces! seges illa furoris,
. Non nisi ab his undis, ignea messis erit.

MATTH. 2.

Christus in Aegypto.

Hunc (Nile) ruis majori flumine monstrat.
Hunc (nimis ignotum) dic caput esse tibi.

jam tibi (Nile) rumes: jam te quoque multus insunda:
Ipse tu a jans sis laetitia fluvius.

MATTH. 9.

In cæcos Christum confitentes, Phariseos
abnegantes.

Ne mihi, tu (Pharisee ferox) tua lumina jactes:
Entulus! Christum cæcus at ille videt.

Tu (Pharisee) ne quis in Christo cernere Christum:
Ille videt cæcus; tacna es ipse videns.

MATTH. 16. 24.

Siquis ponè me veniet, tollat crucem &
sequatur me.

(Christe, est:

Ergo sequor, sequor, en! quippe & mihi crux mea,
Parva quidem; sed quam non sat is, ecce, rego.

*Non rego? non parua bene? ideo neq; parva putanda est.
Crux magna est, paryam non bene ferre crucem.*

L u c . 5. 28.

Relictis omnibus sequutus est eum.

Quia *Matthaeus opes, ad Christi iussa, reliquit,
Tum primum verè caput habere suum.*

*Iste malarum est usus opum bonus, unicuique iste;
Esse malas homini, quas bene perdat, operi.*

M A T T H . 25. 29.

Edificatis sepulchra Prophetarum.

Sanctorum in tumulis quid vult labor ille colendis?
Sanctorum mortem non finit ille mors.

*Vane, Prophetarum quot ponis saxa sepulchris,
Tot testes lapidum, queis periisse facis.*

M A R C . 3.

*In manum aridam quā Christo mota est
miseratio.*

Prende (miser) Christum; & cum Christo prende
At manu adest (dices) dextera: prende tamen.

*Ipsum hoc, in Christum, manus est: hoc prendere
Christum est,
Quā Christum prendas, non habuisse manum.*

Ad

Ad D. Lucam medicum.

Nulla mihi (*Luca*) de te medicamina posco,
Ipse licet medicus sis, licet ager ego :

Quippe ego in exemplum fidei dum te mihi pono ;
Tu, medice, ipse mihi es tu medicina mea.

O Τάν εγώ, Λυκᾶς οὐχίς Καὶ μοι φάρμακον αἴτω,
Καὶ εὐ δὲ ταῦτα τὸν μην εἶναι νοσεῖς.

Αλλ' εὐ σωτῆραί μου τίσθι, αὐτός,
Αὐτός ταῦτα, εἰπεὶ γένοιτο αἷστελν.

Luc. 14. 4.

Hydropicus sanatus, Christum
jam sutiens.

Pellitur inde frater; sed & hinc frater altera surgit :
Hinc frater ille magis, quod frater inde minis.

Felix ô, & mortem poterit qui temnere morbus !
Cui vita ex ipso fonte frater aqua !

In cœtum cœlestem omnium Sanctorum.

Felices anima ! quae calo debita virtus
Iam portuit vestris inferniisse polis.

Hoc dedit egregii non parcus sanguinis usus ;
Spesq; per obstantes expatiata vias.

O ver ! ô longa semper seges anrea lucis !
Nocte nec alternâ dimidiata dies !

O qua palma manu rideat ! qua fronte corona !
O nix virginis non temeranda rega !

Pax inoccidua vos iherc ora videris ?
Vos Agni dulcis lumina : vos --- Quid ago ?

M A T T H . 8 . 13.

Christus absenti medetur.

V O x jam missa fuit potuis jam tangere mea ?
O superbi ! non hoc ire sed esse fuit.

Mirac' lum fuit ipsa salus (bene credere possis)
Ipsum, mirac' lum est , quando salutis iter.

J O A N N . 9.

Cæcus natus.

F Elix , qui potuit tanta post nubila noctis
(O dignum tantâ nocte !) videres diem :
Felix ille oculus , felix utring; putandus ;
Quod videt , & primum quod videt ille Deum.

M A T T H . 9.

Et ridebant illum.

L Uctibus intans , Christam videre vacabat
Vanior iste fuit risus , an iste dolor ?

Luctibus in tantis hic uester risus inepti ,
(Credite mi) meruit maximus esse dolor.

M A T T H .

In sapientiam seculi.

NOli altum sapere (hoc veteres volnere magistris)
Nè retrahat lassos alta ruina gradus.

Immo mihi dico, Noli sapuisse profundum:
Non ego ad infernum me sapuisse velim.

In stabulum ubi natus est Dominus.

ILla domus stabulum? non est (Puer auree) non est:
Illa domus, quæ tu nasceris, est stabulum?

Illa domus raro domus est pulcherrima mundo;
Vix cælo dicti vult minor illa raro.

Cernis ut illa suo passim domus ardent auro?
Cernis ut effas sit rident illa raro?

Sive aurum non est, nec que rosa rident illuc;
Ex oculis facile est ejo probare tuis.

OIXΘ οδι ἐσ' αὐλη. ἡ μὲν σεῖς οἰκΘ, Ἰνοῦ,
Ἐν δὲ τῷ πάντῃ αὐλιον εἴ πλε.

Οἶκων δέ πάρτων μάλα δι καλλισΘ ἔκεινΘ.
Οὐεγνὲ δέ τε μαχέτηρΘ πάλε.

"Ηνιδε καίνο νεῶ δῶμ' ἐμπνείζεται χρύσω,
"Ηνιδε καίνο νεῶς δῶμα βόδιατα γελᾶ.

"Ην βόδον τούτη γελᾶ, λινὸν δέ τε χρύσον ἔκεινΘ
"Ἐκ σε μὲν ὁ φωτιλμῶν δότιν ἐλεγχέμεναι.

Act. 8. 14.

S. Stephanus amicis suis, funus sibi
curantibus.

Nulla (precor) busto surgant mibi marmora: bustum.
Hac mihi sint mortua conscientia saxa mea.

Sic nec opus fuerit, notet ut quis carmine bustum,
Pro Domino (dicens) occidit ille suo.

Hic mihi sit tumulus, quem mors dedit ipsa; meisque
Ipse hic martyrii sit mibi martyrium.

In D. Joannem, quem Domitianus ferventi oleo
(illæsum) indidit.

Illum (qui, toto currens vaga flammula mundo,
Non quidem Ioannes, ipse sed audist amor)

Illum ignem extingui, bone Domitiane, laboras?
Hoc non est oleum, Domitiane, dare.

In tenellos Martyres.

AQui tam propero cecidit sic funere, vita
Hoc habuit tantum, possit ut ille mori.

At cuius Deus est sic natus funere, mortis
Hoc tantum, ut possit vivere semper, habet.

Matth. 4. 24.

Attulerunt ei omnes male affectos, daemoniacos,
lunaticos ---- & sanavit eos.

Collige te tibi (torve Draco) fariásque facésque,
Quásq; vocant pestes nox Erebúsq; suas:
Fac

*Fac columbos jam tota suos tua vibret Erinnys;
Collige, collige se fortis er, ut —— pereas.*

Luc. 2.

Tuam ipsius animam pertransibit
gladius.

(nullum)

Quando babear gladium tua, Christe, tragedia
Quis fuerit gladius, Virgo beata, tuus?

Namq; nec ulla alias tibi sunt data vulnera, Virgo,
Quamque à vulneribus sunt data, Christe, tuis.

Forsitan quando senex iam caligantior esset,
Quod Simeon gladium credidit, hasta fuit.

Immo neque hasta fuit, neque clavus, sed neq; spina:
Hei mihi, spina tamen, clavus, & hasta fuit.

Namque scilicet malis tua, Christe, tragedia crevit,
Omnia sunt gladius, Virgo beata, tuus.

In sanguinem circumcisionis Dominicæ.

Ad convivas, quos hæc dies apud
nos solennes habet.

Heus conviva! bibin? Maria has, Mariæq; pueri
Miserunt de pralo musta bibenda suo. (Ius,

Una quidem est (toti que par tamen unica mundo)
Unica gutta, suo que irewit orbiculo.

O bibite

O bibite bīc ; quale autem quantum vos cīnque bibistis,
(Credite mihi) nū tam suave bibistis adhuc.

O bibite & bibite ; & restat tamen usque bibendum :
Restat , quod poterit nulla domare sitis.

Scilicet hīc , mensura sitis , mensura bibendi est :
Hac quantum cupiat vina bibisse , bibis.

Luc. 2.

Puer Jesus inter Doctores.

Fallitur , ad mentem qui pendit quemque profundum ,
Cess possint laves nisi sapuisse gene.

Scilicet à barba male mensuratur Apollo ;
Et bene cum capit is stat nive , mentis hyems.

Discat , & à tenero dīscī quoque posse magistro :
Canitiam capit is nec patet esse caput.

I O A N N . 2 .

Ad Christum , de aqua in vinum versa.

Signa tuis tuus hostis habet contraria signia :
In vinum tristes tu mibi vertis aquas.

Ille autem è vino lacrymas & iugula ducens ;
Vina iterum in tristes (hei mibi !) mutat aquas.

L u c . 2 .

Christus infans Patri sistitur in templo.

Agnus eat , ludatq ; (licet) sub patre petulco ;
Cūmq ; sua longum conjugē turtur agat.
Conciliatorem

Epiogrammata Sacra.

51

Conciliatorem nibil b̄c opus ire per agnum;
Nec tener ut volueris non sua fata ferat.

Hactenus exigua haec, quas munera, lusimus; hac qua
Multum excusanti sunt capienda manu.

Hoc Dominum est; de quo, toto tibi dicimus ore,
Suime Pater: mentis hoc tibi sume mis.

Dominum hoc est, hoc est; quod scilicet audeat ipso
Esse Deo dignum: scilicet ipse Deus.

M A T T H. 8.

Leprosus Dominum implorans.

Credo quod ista potes, velles modò: sed quia credo,
Christe, quod ista potes, credo quod ista volerit.

Tu modò, tu faciles mihi, Sol meus, exere vulnus;
Non poterit radios nix mea ferre tnos.

M A T T H. 8.

Christus in tempestate.

QUod servet tanto circum te, Christe, tumultu;
Non hoc ira maris, Christe, sed ambatio est.

Hac illa ambitio est, hoc tanto te roget ore,
Pessit ut ad monitus, Christe, taceremus.

A C T. 16. 21.

Annunciant ritus, quos non licet nobis suscipere,
cum simus Romani.

Hoc Caesar tibi (Roma) tuus dedit, armag; solis
Romanis sicutur non licet esse piis?

Ab

*Ah, melius, tragicis nullus tibi Cæsar in armis
Altus ambelans detonuissest equo;*

*Nec domini volucris facies horrenda per orbem
Suetas tibi in signis torva venire tuis:*

*Quam miser ut stares de te tibi (Roma) triumphus,
Ut tantum fieres ambitione nihil.*

*Non tibi, sed sceleri vincis: prob larea tristis!
Larea, Cerbereis aprior umbra comis!*

*Tam turpi vix ipse pater diadematate Pluto,
Vix sedet ipse suo tam niger in felio.*

*De tot Cæsareis redit hoc tibi (Roma) triumphis:
Cæsare, aut (quod idem est) egregie misera es.*

M A T T H. 4.

Hic lapis fiat panis.

ET fuit: ille lapis (quidni sit dicere?) panis;
Christe, fuit: panis sed tuus ille fuit.

*Quippe, Patris cum sic tulerit suprema voluntas,
Est panis, panem non habuisse, tuus.*

APΠΘ ἔλω τοι δῆτ' (εἰπὲν θέμας δοῦν) ἐκεῖνΘ
Χειστοι αἱρέτης τοι καὶ λειτός αἱλλά τέος.

"Ἔντομες Φειδίος εἴη μεγάλη τοῦ Σέληνα
Ἄριθμός τοι εἴκοσι τοι, Χειστοι, τοι αἱρέτης τοι.

M A T T H.

Eigrammata Sacra

13

M A T T H E U S . 1 5 .

Mulier Canaanitis.

QUICQUID Amazonis dedit olim fama pueris,
Credite: Amazoniam certissimam ecce fidem.

Fœmina, tam fortis fidei? jam credo fidem esse
Plus quam grammaticè fœminæ generis.

L U C . 1 1 .

Deus, post expulsum Daemonem mutum, maledicis
Iudeos obturat.

UNÄ penè operâ duplœ tibi Daemon frangit:
Iste quidem Damon mutus; at ille loquax.

Scilicet in landes(quæ non tibi laurea surgit?)
Non magis hic loquitur, quam tacet ille tuus.

J O A N N . 6 .

Dicebant, Verè hic est propheta.

POst rot que videant, rot quem iracula tangent,
Hac & que gustent (Christe) dabas populo.

Jam Vates, Rex, & quicquid pia nomina possunt;
Christus erat: velle dicere, venter erat.

Namque his, quicquid erat Christus, de ventre repliis
Omne illud vero nomine venter erat.

F

JOANN.

Christus ambulabat in porticu Solomonis,
& hyems erat.

BRUMA fuit & non, non : ab non fuit, ore sub isto :
Si fuit, hand anni, nec sua bruma fuit.

Bruma tibi vernis velit ire decentior horis,
Per sibi non natas expatiata rosas.

At, tibi nè possit se tam bene bruma negare,
Sed hæc, quam vibrat gens tua, *grando vetat.

* Vers. 31. luctulerunt lapides.

M A T T H . 28 .

Dederunt nummos militibus.

NE miles velit ista loqui, tu munera donas?
Donas, quod possit, cùm tacet ipse, loqui.

Quæ facis à quoquam, pretio suadente, tacere;
Clariùs, & dici turpius ista facis.

Beatæ Virgini.

De salutatione Angelicâ.

XAIPs suum neque Casarens jam nuntiet ales;
XAIPE tuum pennâ candidiore venit.

Sed raceat, qui XAIPE tuum quoque nuntiat, ales;
XAIPE meum pennâ candidiore venit.

Quis

Epigrammata Sacra.

55

Quis dicat mihi Xāps meum maḡe candidus autor,
Quām tibi quā dicat candidus ille tuum?

Virgo, rogas, quid candidius quām candidus ille
Esse potest? Virgo, que rogas, esse potest.

Xāps tuum (*Virgo*) donet tibi candidus ille;
Donas candidior tu mihi Xāps meum.

Xāps meum de Xāps tuo quid differat, audi:
Ille tuum dicit, tu paris (*ecce*) meum.

Pontio lavanti.

Non sat̄is est cedes, nisi stuprum hoc insuper addas,
Et tam virginea sis violator aqua?

Nymp̄ha quidem pura hac & honesti filia fontis
Luget, adulterio jam temerata tuo.

Casta verecundo properat cum murmure gressa;
Nec sat̄is in lacrymam se putat esse suam.

Desine tam nitidos stuprare (*ab, desine*) roret;
Aut dic, que miseras unda lavabit aquas.

In die passionis Dominicæ.

TAmne ego sim tetrichus? valeant jejunia: vinum
Est mihi dulce meo (*nec prædet esse*) cado.

Est mihi quod eastis, neque presum passa, racemis
Palmite virgineo protulit uva parens.

36 Epigrammata Sacra.

Hoc mihi (ter denis sat enim maturuit annis)
Tandem ecce è dolio prebibit hasta suo.

Famque iste, & ô quanto calet actus aromate torrens!
Acer ut hinc aurâ divite currit odor!

Quarosa per cyathos volitat tam viva Falernos?
Massica qua tanto sidere vina tremunt?

O ego nescibam; atque ecce est Vinum illud amoris:
Unde ego sum tantis, unde ego par cyathis?

Vincor: & ô istis totus propè misceor auris:
Non ego sum tantis, non ego par cyathis.

Sed quid ego invicti metuo bona robora vini?
Ecce est, qua validum diluit, * unda, merum.
* Job. 19, & continuò exivit sanguis & aqua.

In die Resurrectionis Dominicæ.

Venit ad sepulchrum Magdalena ferens
aromata.

Quin & tu quoq; busta tui Phœnicis adora;
Tu quia, fer tristes (mens mea) delicias.

Si nec aromata sunt, nec quod tibi fragrat amomum;
(Qualis Magdalina est missis odora manu)

Est quod aromatibus praefat, quod praefat amomo:
Hac tibi mollisca, hac gemmea lacrymula.

Et lacryma est aliquid: neque frustra Magdala flevit:
Sentiit hac, lacrymas non nihil esse suas.

*His illa (¶ tunc cùm Domini caput iret amomo)
Invidiam capiti fecerat esse pedas.*

*Nunc quoq; cùm finis huic tanto sub aromate sudet,
Plus capit ex oculis, quo liter, illa suis.*

*Christe, decent lacryma: decet isto rore rigari
Vitæ hoc æternum mane, tuumq; diem.*

Luc. 24.

In cicatrices Domini adhuc superstites.

A Rma vides; arcus, pharetrāmque, levēsq; sagittas,
Et quocunq; fuit nomine miles. Amor.

*His fuit usus Amor: sed & hac fuit ipse; suumq;
Et jaculum, & jaculis ipse pharetra suis.*

*Nunc splendent tantum, & deterso pulvere bellis
E memori pendent nomina magna tholo.*

*Tempus erit tamen, hac ira quando arma, pharetrām,
Et sobolem pharetra spicula tradet Amor.*

*Heu! quā tunc animā, quo stabit conscientia vulnū,
Quum scelus agnoscat dextera queq; suum?*

*Improbæ, qua dederis, cernes ibi vulnera, miles,
Quā tibi cunq; tuus luserit arte furor.*

*Sen digito suadente tuo mala Laurus inibat
Temporibus; sacrum sen bibit hasta latus:*

*Sive tuo clavi savinmrubuere sub iellu;
Sen pnduit jussis ire flagella tuis.*

58. Epigrammata Sacra.

*Improbis, que dederis, cernes ibi vulnera, milis;
Quod dederis vulnera, cernere, vulnera erit.*

*Plaga sibi vindex clavosque rependet & hastam;
Quoquerependet, erit clavus & hasta sibi.*

*Quis tam terribiles, tam justas moveris iras?
Vulnera pugnabunt (Christe) vel ipsa tibi,*

JOANN. 14.

Pacem meam do vobis.

Bella vocant: arma (ô socii) nostra arma parentum
Atque enses: nostros scilicet (ah!) jugulos.

*Cur ego bella paro, cum Christus det mihi pacem?
Quod Christus pacem dat mihi, bella paro.*

*Ille dedit (nam quis potuit dare certior autor?)
Ille dedit pacem: sed dedit ille suam.*

ACT. 9.

In D. Paulum illuminatum simul & excæcatum.

Quae, Christe, ambigua hæc bifidi tibi gloria teli est?
Quod simul huic oculos abstulit, argu dedit?

*Sancta dies animi, hac oculorum in nocte, latebat;
Te ut possit Paulus cernere, cæcus erat.*

JOANN.

I. Tunc dicitur: **JOANN.** 25. **Quod natus est deus.**

Ego sum via. Ad Judæos spretores Christi.

O Sed nec calcanda ramen: pes improbe pergit.
Improbè pes, ergò hoc cœli erat ire viam?
Ab pereat (*Judæo ferox*) pes improbus illè,
Qui cœli tritam sic facit esse viam.

M A T T H. 2.

In nocturnum & hivemale iter infantis Domini.

Ergò viatores teneros, cum Prole Parentem.
Nox habet hos, quis est dignus nebulæ dies?

Nam quid ad hac Pueri vel labra, genasve Parentis?
Hoc quid ad hac facient oscula, nox & hyems?

Lilia ad hac faterent faceret rosa; quicquid & balæ
Æterna Zephyrus qui teper in viola.

Hi meruere, quibus vel nox sit nulla; vel illa
Si sit, eat nostrâ purius illa die.

Ecce sed hos quoque nox & hyems clausere venellos:
Et quis scit, quid nox, quid meditetur hyems?

Ab hæc quid meditetur hyems savire per Austros!
Quæq; solet nigros nox mala ferre metus!

Ab hæc noctis eat currus non mollibus Euris!
Aspira hæc tetricos nuntiet aura Notos!

*Hec quod habent tenebra, quod vera pericula secum !
Quod noctem dominam, quantaque monstra colunt !*

*Quot vagae que falsis veniunt Indibria formis !
Trux oculus ! Stygio concolor ala Deo !*

*Sed veris ea, sive vagis stant monstra figuris ;
Virgineo satiss est hinc, satiss inde metus.*

*Ergo veni ; totoque veni resonantior arcu ,
(Cynthia) pregnantem clange procul pharetram.*

*Monstra vel ista, vel illa, tuis sint meta sagittis ;
Nec fratris jaculum certior aura vehat.*

*Ergo veni tutoque veni, flagrantior ore ,
Dignaque Apollineas sustinuisse vices.*

*Scis bene quid deceat Phoebi lucere sororem ;
Ex his, si pescis, (Cynthia) discē genis,*

*O tua, in his, quanto lampas formosior iret !
Nox suam, ab his, quanto malit habere diem !*

*Quantum ageret tacitos hec luna modestior ignes !
Atque verecundis sobria staret equis !*

*Luna, tua non est rosa tam pudibunda duci ;
Nec tam virginis fax tua flore tremit,*

*Ergo veni ; sed & astra, tuas age (Cynthia) turmas :
Illa oculos pueri, quos imitentur, babent.*

*Hinc oculo, hinc astro : at parili face nictat uirumque ;
Ætheris os, arque os aetherum Pueri,*

Aspice, quām bene res urīnsque deceres utrumque !
Quām bene in alteras manus regna manus !

Ille oculus cœli hoc si staret in aethere frontis;
Sive astrum hoc Pueri, fronte sub aethere.

Si Pueri hoc astrum aethere sub fronte micaret,
Credas & hunc oculum non minus esse suum.

Ille oculus cœli, hoc si staret in aethere frontis,
Non minus in cœlis se putet esse suis.

Tam pulchras variare vices cum fronte Puellis,
Cumq; Puelli oculis, aether & astra queans,

Astra quidem vellent; vellent eterna pacisci
Fædera mutata sedis inire vicem.

Aether & ipse (licet numero tam disparate) velles
Mutatis oculis tam bona pæta dari.

Quippe iacet cœlum quantò melioribus astris,
Astra suahos oculos si modò habere queat !

Quippe astra in cœlo quantūm meliore micarent,
Si frontem hanc possint cœlum habuisse suum.

Aether & astra velint: frustra velit aether, & astra:
Ecce negat Pueri frons, oculiq; negant.

Ab neget illa, negent illi: nam quem aethera malleant.
Isti oculi? aut frons hæc quem magis astra velit?

Quid si aliquod blandâ face lenè renideat astrum?
Latet si cœli tērq; quatērq; via est?

Blandior hic oculus, roseo hoc qui ridet in ore;
Laetitia frons haec est terq; quaterq; magis.

Ergò negent, calumq; suum sua fidera servent:
Sidera de cœli non bene danda suis.

Ergò negant: séque ecce sua sub nube recondunt,
Sub tenera occidens nube supercilii:

Nec clandi contenta suis maximis cœli,
Quarunt in gremio Matris ubi latéant.

Non nisi sic tactis ubi nix repet illa pruissis,
Castaq; non gelido frigore vernat hyems.

Scilicet iste dies tam pulchro vespere tingi
Dignus; & hos soles sic decet occidere.

Claudat purpurea qui claudit vesper Olympum;
Puniceo placras tu tibi (Phœbe) toro;

Dum tibi lascivam Thetis auget adulteria noctem,
Tone per Hesperias strata pudenda rosas.

Illas nempe rosas, quas conscientia purpara pinxit;
Culpa pudorq; suis queis dedit esse rosas.

Hos soles, nivea noctes, castumq; cubile,
Quod purum sternet per mare virgo Thetis;

Hos, sancti flores; hos, tam sincera decebant
Lilia; quaq; sibi non rubore rosa.

Hos, decuit sinus hic; ubi toro fidere proni
Ecce lavant se se laetio in oceano.

*Atq; lavent & vaudemq; suo se manero solvant,
Ipsa dies ex hoc ut bibat ore diem.*

J. O. H. N. 16. 26.

Non dico, me rogaturum Patrem pro vobis.

AH tamen Ipse roga: tibi scilicet ille roganti
Esse nequid durus, nec solet esse, Pater.

Ille suos omni facie te figit amores;

Inq; tuos rato effunduntur ore suis.

Quippe, tuos spectans oculos, se spectat in illis;

Inq; tuo (Iesu) se foveret ipse sius.

Ex te metitur se, & sua numina discit:

Inde reperclusus redditur ipse sibi.

Ille tibi se, te ille sibi par nescit utrinque:

Tam tuus est, ut nec sit magis ille sius.

Ergo roga: Ipse roga: tibi scilicet ille roganti

Esse nequid durus, nec solet esse, Pater.

Illum ut ego rogarem? Hoc (eben) non ore rogandum;

Ore satis puras non faciente preces.

Illum ego si rogitem, quis scit quibus ille procellis

Surgat, & in miserum hoc qua tonet ira caput?

Isto etiam forsitan veniet mihi fulmen ab ore:

(Sape isto certe fulmen ab ore venit)

Ille una irati forsitan me cuspide verbi,

Un me natus figet, & interii:

Non

*Non ego, non rogitem: mihi scilicet illa reganti
Durior esse potest, & falsus esse, Pater.*

*Immo rogabo: nec ore meo tamen: immo regabo
Ore meo (Iesu) scilicet ore tuo.*

In die Ascensionis Dominicæ.

USq; etiam nos fratres Te (Christe) tenemus amores?
Heu cœli quantam hinc invidiam patimur!

*Invidiam patiamur: habent sua fidera cœli;
Quaq; comunt tremulas erispa tot ora faces;*

*Phœbēnq; & Phœbum, & tot picta vellera nubis;
Vellera, que roseā Sol variavit aen.*

*Quantum erat, ut sinerent hanc unā nos face ferri?
Una sit hic: sunt (et sunt) ibi mille faces.*

*Nil agimus: nam tu quia non ascendis, ad illum,
Ether* descendit (Christe) vel ipse tibi,*
* Ag. i. Nubes Tibeptum cum abfūlit.

NῩ ἔτι ἡμίτερη σε, Χειστ, ἔχωμεν τὸ πρῶτον;
Οὐεγένη τὴν δόσιν δὲ φέρον αἱς ἔχουμεν.

* Αλλὰ ἔχωμεν. ἔχει ἡδὺ μὲν τὸ διάγελμα τοῦ αἰθέρος.
* Αρπάτε, καὶ φοῖσον, καὶ καλὰ τῷ νεφελών.

* Οὖν εἴλοι, οἵτινοι δορύεις εἰν τὸ δέλτα ἀσπού;
* Ασπού εἰν οἵτινοι εἰστοι ἀσπέοις εἴκατον.

Πάντα μάτια. ὅτι Χειστ σοι ἡδὺς θεοῦς εἰς αὐτὸν,
Αὐτὸς μὲν κατέβη ψευδὸς εἰς τὸ τέρας.

Cæcus implorat Christum.

IMproba turba raco. Mibi tam mea vota propinquat,
Et linguam de me vis racuisse meam?

Tunc ego iungo raceam, mihi cùm mens ille loquetur:
Si nescis, oculos vox habet ista meos.

O noctis miserere mea, miserere; per illam
In te qua primo riseris ore, diem.

O noctis miserere mea, miserere; per illam
Qua, nisi te videat, nox velit esse, diem.

O noctis miserere mea, miserere; per illam
In te quam fidei nox habet ipsa, diem.

Hac animi tam clara dies rogar illam oculorum:
Illam, oro, dederis; hanc mihi ne rapias.

NΤῷ ἐλέοντος ἡμῖν, ἐλέοντον. ναὶ τοι ἐκεῖνο
Χειρὶ ἐμὲ ἤματ, γὰρ οὐδὲ ἐμέο ξέστη.

Ορθαλμῶν μὴ ἐκεῖνο, Θεός, δέπται τὸδι γνώμης.
Μή μοι τέτταρες, θεός μοι ἐκεῖνο φάστη.

Quis ex vobis si habeat centum oves, & per-
diderit unam ex illis----&c.

O Ut ego angelicis siam bona gaudia turmis,
Me quoq; sollicito quare per arva gradu.

Mille tibi tuis ludunt in montibus agni,
Quos potes hand dubia dicere vice nos.

*Unus ego erravi quò me mēus error agebat,
Unus ego fuerim gaudia plura tibi.*

*Gaudia non faciunt, que nec fecere timorem;
Et plus, que donant ipsa pericula, placent.*

*Horum, quos retines, fuerit tibi latior usus.
De me, quem recipis, dulcior usus erit.*

Eis μὲν ἐγώ, οὐ με πλάνη φειδύον, ἀλημ.
Eis δὲ τοις οὐσιας γυμνοσώματος πάνοντες.

*Αμυδες ου μη ποιῶν φόβον, ου ποιει δέ τε χάρμα.
Μείζων πηδει μηδε, έμει χρήσια δημονακτήριη.*

Herodi D. Jacobum obtruncanti.

Nescis Jacobus quantum hunc tibi debeat istum,
Quaque tua in sacrum faviit ira caput.

*Scilicet ipso illi donasti hoc ense coronam,
Quo sacrum abscederas scilicet ense caput.*

*Abscissum pensare caput que possit abunde,
Sola hacten sava & sacra corona fuit.*

En ποιει, Ιάκωβε, κεφαλιν τοι ξίφος ἀπέρι,
Eν τόδε καὶ σέφανον ξίφος ἔδυται πέν.

*Mένον διείσπερχε κεφαλιν, Ιάκωβε, μάχαιρο
Καῆς οὐδὲ καλὸς μαρτυρεῖς σίφαν.*

Cæci receptis oculis Christum sequuntur.

Ecce manus imposita Christus nova fidera ponit.
Sectantur patriam fidera fida manum.

Hec manus bis credo, cælum est. Hac scilicet astra
Suspicio esse, olim quæ geret ille * manus.

* Revel. 1. 16.

Xεὶρ ὅπιβαλλαμδόν Χεισῦ ὅπισαλλεν ὅπωπτον
*Aspa. ὅπιδάλες κεῖγα καὶ χειλ Θεοῦ.

Χεὶρ ἀυτη τύποις πλενεν ὑραγός. ἄσπα γέδομα,
*Ἐγ χειλ τῶντ' οἰση Χεισὸς ἔπικητα εἴη.

Luc. 19. 4.

Zachæus in Sycomoro.

Quid te, quid jaētas alienis fructib[us], arbor?
Quid tibi cum foliis non (Sycomore) tuis?

Quippe istic ramo qui jam tibi nutat ab alto,
Mox è divinâ vite racemos erit.

Tι' ἡ ὅπικομπάζεις κανέόν; Ξενώ δὲ τε καρπῶ,
Καὶ φύλλοις συμψή μὴ, συκόμωρε, ποῖες;

Καὶ γαρ ὃδ' ἐκχειμηνίς σὺ γάρ μετέωρθ ἀντ' ἔρυς,
*Αμπέλου ὁ κλαδὸν ζωτοῦ ὑραγίνει.

FINIS.